

HEBREOS

Ma₂dsia₅ Diú₄ jág₁ quian'₅₄ dsa₂ mi₂güí₃ tē₂le₃ quian'₅₄ Ja₁ñi'₅₄

1 ¹Lióng₂ ráun₂ ca₂juá'₂ Diú₄ jág₁ jmi₄g ma₂líg'₂ ca₂tsí'₃ dsa₂ can'₅₄
 quían₂ jniog₄, tsá₃ ca₂ne₅₄ jág₁ ca₂'é₂ tē₂le₃ quian'₅₄ dsa₂
 i₂ca₂chein₃. ²La₁ jmi₄g jē₁ca₂tó'₂ rē₂né₃ né₃, ma₂ca₂juá'₂ tság₅ jniog₄
 tē₂le₃ quian'₅₄ Ja₁ñi'₅₄ i₂ca₂jmo₃ ca₂le₃jé₃ a₂cha₂ mi₂güí₃; ján₃ bá₄ o₄gú₃
 'éi₂ ma₂dsia₃ ca₂le₃jé₃. ³'Éi₂ bá₄ i₂lín₅ i₂jlán'₁ i₂tág₅ quió'₅ Diú₄; 'éi₂ bá₄
 i₂lín₅ nió'₄ tē₂dsón'₂ i₂jáng'₅ léi₄ 'a₂ lia'₂ lín₅ Diú₄. Ján₃ bá₄ lín₅ 'éi₂
 i₂jmo₅ 'í₁ ca₂le₃jé₃ quian'₅₄ jág₁ bēn₂ quió'₅. Cang₂ jme₁ca₂rín'₃ 'éi₂ dsáu₁
 jniog₄, jaun₂ ca₂guá₂ guei'₅₄ i₂juí₃g con₂ Diú₄ tē₂le₃ gu₂ ne₁ ne₄ta₁ quió'₅.

Ja₁ñi'₅₄ Diú₄ bá₄ i₂juín'₂ gué₄ lia'₂ con'₂ gué₄ ángeles

⁴Ma₂ca₂lín₃ Ja₁ñi'₅₄ Diú₄ i₂juín'₂ gué₄ lia'₂ con'₂ gué₄ ángeles, ia₁
 ma₂gue₃ quió'₅ jmei₂ a₂ma₂lín₅ ta₁ a₂dsen₅₄ gué₄ lia'₂ con'₂ gué₄ ángeles.

⁵Tsá₃ líg'₂ ca₂juá'₂ Diú₄ ca₂tsí'₃ ángeles quiáin₅ 'i₁jan₂ le₂la₂:

Lín'₅ 'ne₂ chi'₂-guein₂ quiáng₃;

jmi₄g nē₃ ma₂lín₅ jniá₂ ñéi'₅.^a

On₃ gué₄ 'i₁jan₂ ángel tsá₃ ca₂'iin₃ jua'₅₄ a₂juá'₂ le₂la₂:

Lén₂ jniá₂ jmei₂ 'éi₂,

'éi₂ gué₄'₂ lén₂ chi'₂-guein₂ quiáng₃.^b

⁶La₁ ja₁siá'₂ né₃, lia'₂ con'₂ jme₁ca₂o₃ñjai₃ Ja₁ñi'₅₄ i₂ne₅₄ mi₂güí₃,
 jaun₂ juá'₂:

Jui₁jme₂juag'₂ ca₂le₃jín₃ ángeles quián₅ Diú₄.^c

⁷Jui₁lia'₂ tē₂le₃ quió'₅ ángeles gué₄'₂ juá'₂:

Jmo₅ Diú₄ a₂lín₅ ángeles co₂'nió'₄ dsí₂,

jmo₂₃ a₂lín₅ i₂jme₂ti₃ ne₅₄

co₂'nió'₄ le₁tsi'₅₄ si₂.^d

⁸La₁ jui₁lia'₂ tē₂le₃ quió'₅ Ja₁ñi'₅₄ né₃, juá'₂:

Jiog₅ ca₂le₃jé₃ jmi₄g ne₄ta₁ quián'₂ 'ne₂,

Diú₄ quiáng₃.

Quian'₅₄ jág₁ tí₅^e qui₂dsí'₁ 'ne₂ 'éi'₃.

⁹A₂'niog'₂ 'ne₂ a₂tí₅, a₂'ñia'₅₄ 'ne₂ a₂'lig'₅₄;

'Uig₅₄ jaun₂, Diú₄ né₃, Diú₄ quiáng'₂,

^a5 Salmo 2:7.

^b5 2 Samuel 7:14.

^c6 Deuteronomio 32:43.

^d7 Salmo 104:4.

^e8 lit. "Quian'₅₄ 'ma₂'i₅₄ dsau₅."

ma₂ca₂chein'₃ 'ne₂
 ne₄ jui₅ quió'₅ ca₂le₃jín₃ ríng'₂,
 ca₂jmo₃ Diú₄ a₂rë₂rin₅ 'au'₂ a₂jmo'₂ 'io'₂.^f
¹⁰ Ján₃ bá₄ juá'₂:
 Lia'₂ ne₁, 'ne₂ Te₁gui'₅₄ quiáng₃,
 ca₂jmo'₅₄ 'uig₅₄ tag₄ mi₂güí₃g;
 guei'₅₄ i₂juí₃g guë'₂ né₃,
 ta₁ a₂ca₂lë₃ quian'₅₄ gog'₂ bá₄ jaun₂.
¹¹ A₂dsi₃ñí₂ ca₂le₃jé₃ a₂në₅,
 la₁ 'ne₂ né₃, con'₂ tan₅₄ bá₄ lín'₅ 'ne₂;
 rë₃'áu₂ a₂jaun₂ jui₁lia'₂ ni₁tsin'₅₄ dsa₂.
¹² A₂jóng'₅ a₂jaun₂ jui₁lia'₂ jë₁jón'₂ dsa₂ tsi₁'mi'₂.
 La₁ 'ne₂ né₃, lia'₂ ma₂lín'₅ jaun₂ bá₄ 'ne₂.
 Tsá₃ o₁líg'₂ jmí₄g dsiá₃ a₂chan'₂ 'ne₂.^g
¹³ Tsá₃ líg'₂ ca₂juá'₂ Diú₄ ca₂tsí'₃ 'i₁jan₂ ángel le₂la₂:
 Né₂ con₂ jniá₂ tē₂le₃ gu₃ ne₁,
 ca₂lia'₂ ca₂tē₂ jmí₄g
 a₂tón'₁ jniá₂ dsa₂ i₂'iog₅₄ o₄tag'₄.^h
¹⁴ Ia₁ lín₅ ángeles jme₂dsí₂ i₂jme₂'o₅₄ i₂chen₄ a₂jme₂ti₃ ta₁ ne₄ i₂ca₂tín₂
 gue₃ a₂lió₂ Diú₄.

Tion₅₄ 'nió'₅ tón'₂ dsa₂ jui₅

2 ¹ 'Uig₅₄ jaun₂ bá₄ tion₅₄ niog₅ tion'₂ jniog₄ jui₅ 'ñio₅ lín₃ gué₄, jág₁
 a₂ma₂né₁ jniog₄, ia₁jaun₂ tsá₃ qui₂dsi₃cón'₅ jniog₄ jui₅.
² Ia₁ chi₂jua'₂ tion₅₄ jme₁jme₂ti₃ dsa₂ 'éi'₃ jaun₂ a₂ca₂quio₂ Diú₄
 ma₂líg'₂ tē₂le₃ quian'₅₄ ángeles quiáin₅, jaun₂ chi₂jua'₂ qui₂ca₂gue₃ dsa₂
 uig₅ 'a₂ con'₂ ca₂tín₂ jme₁ca₂'náu₂ dso₄, ³ ¿'a₂ bá₄ lia'₂ lé₂ le₃lió₂ jniog₄
 në₁jua'₂ tsá₃ tion'₂ jniog₄ jui₅ jág₁ a₂ñí₄ lë₃ quen₅ a₂lió₂ jaun₂? Ia₁ 'ñiog₅
 bá₄ Te₁gui'₅₄ 'éi₂ i₂ca₂juá'₂ le₂'uig₅₄ jág₁ a₂lió₂ jaun₂. Jaun₂ gué₄
 qui₂ca₂cuë₃ jág₁ dsau₅ tság₅ jnia'₅₄ dsa₂ i₂ca₂nág₂.
⁴ Ján₃ bá₄ ca₂cuë₃ Diú₄ jág₁ dsau₅ tē₂le₃ quian'₅₄ léi₄ a₂dsi₃gó'₃ dsí₅
 dsa₂ ca₂jmo₃ 'lióng₂ ráun₂, ján₃ bá₄ tē₂le₃ quian'₅₄ Jme₂dsí₂ Jñió₅
 i₂ma₂qui₂ma₂cuin₃ jniog₄ le₂jau₂ le₂jau₂ lia'₂ con'₂ lé₅ a₂'nio₃ 'éi₂.

Ca₂lín₃ Jesús lia'₂ lín₅ riin'₅₄

⁵ On₃jua'₅₄ o₄gú₃ ángeles ca₂dsia₃ mi₂güí₃g a₂já₅, a₂'ë₂ jnia'₅₄.
⁶ La₁ia₁ cha₂ bá₄ caun₂ ja₁ma₂cuë₅ dsa₂ jág₁ dsau₅ le₂la₂;
 ¿I₂'ein₂ bá₄ dsa₂ mi₂güí₃g,
 a₂ñí₄ lë₃ dsau'₂ 'au'₂ 'éi₂?

^f9 Salmo 45:6-7.

^g12 Salmo 102:25-27.

^h13 Salmo 110:1.

¿I₂'ein₂ bá₄ tsi₁jon₂ dsa₂ mi₂güí₃,

a₂ñí₄ lë₃ tón'₂ 'ne₂ jui₅ 'éi₂?

⁷ Ca₂jmoi'₅₄ ca₂tiá₂ mei'₂ gué₄

con'₂ gué₄ ángeles quiáng'₂;

la₁ ma₂ca₂jme₃juin'₂, ma₂ca₂jmo'₅₄ a₂lín₅ i₂dsen₅₄ gué₄,

[ca₂dsiain'₅₄ a₂nio₃ gu₂ a₂ca₂jmo'₅₄ 'ne₂ quian'₅₄ gog'₂]ⁱ

⁸ ma₂dsia'₅₄ 'ne₂ ca₂le₃jé₃ o₄tag₁₂.^j

Jaun₂ né₃, jme₁ca₂dsia₃ Diú₄ ca₂le₃jé₃ o₄tag₄ dsa₂ mi₂güí₃, tsá₃ ma₂'e₂

cha₂ jua'₅₄ a₂tsá₃ niog₅ gu₂ 'éi₂. La₁ia₁ rë₂né₃ né₃, tsá₃ ma₂léi₄ gué₄

a₂niog₅ gu₂ 'éi₂ le₃jé₃.

⁹ La₁ia₁ jin₄ bá₄ jniog₄ Jesús i₂ca₂lín₃ ca₂tiá₂ mei'₂ gué₄ con'₂ gué₄

ángeles, ca₂rë₃juin'₂, ca₂lín₃ i₂dsen₅₄ gué₄ né₃ ia₁ ca₂i₃ñí₂ uig₅ ne₄ 'mú₃,

ia₁jaun₂ le₃cuí'₅ 'mú₃ o₄quió'₄ ca₂le₃jín₃, ia₁ a₂'ua₁ dsí₅ Diú₄.

¹⁰ Quió'₅ Diú₄ bá₄ le₃jé₃; tē₂le₃ quian'₅₄ 'éi₂ ca₂lë₃ le₃jé₃. Jaun₂ 'nio₃

Diú₄ chóin'₂ ca₂le₃jín₃ chi'₂-guein₂ quiáin₅, a₂lén₂ 'éi₂ jláin'₁ co₂lë₅

quiain'₅₄. 'Uig₅₄ jaun₂, dsi₂ten₅₄ bá₄ a₂ca₂jme₃'ñia₅ Diú₄ ca₂jme₃'ñiai₂₃

Jesucristo tē₂le₃ quian'₅₄ jmi₁ uig₅ a₂ca₂i₃ñí₂ jme₁ca₂niá₃ jui₅ a₂lióin₂ 'éi₂.

¹¹ Ia₁ jui₁lia'₂ i₂jme₂jnió₃ quian'₅₄ i₂rë₂jnió₃ né₃, jan₂ bá₄ Jmei₂ chan₂.

'Uig₅₄ jaun₂, tsá₃ gui'₅₄ Ja₁ñi'₅₄ Diú₄ tē'₂ dsa₂ 'éi₂ riin'₅₄.

¹² Le₂la₂ juá'₂ ne₄ si₂;

'ín₄ jniá₂ 'ne₂ jin₄ ríng'₃,

te₂jë₄ ja₁le₁ñi'₂ dsa₂

'ë₅₄ jniá₂ son₅₄ a₂jme₁juag'₂ quiáng'₂.^k

¹³ Ján₃ bá₄ juá'₂;

Caun₂ bá₄ 'ag₁₂ dsi₃ ja₁con₂ 'éi₂.^l

Con'₂ siá'₂ táng₃ juá'₂;

ja₁lá₃ bá₄ chén'₅ jniá₂,

ca₂lia'₂ ma₂quian'₅₄ chi'₂-guein₂

i₂ma₂cuin₃ Diú₄ jniá₂.^m

¹⁴ Jui₁lia'₂ ca₂tín₂ chi'₂-guein₂ jan₂ chog₅₄-jmei₂ dsa₂ mi₂güí₃ caun₂

jmi₂ 'ain₅₄, ján₃ bá₄ le₂në₅ ca₂tín₂ Jesús caun₂ jmi₂ 'ain₅₄ quian'₅₄ dsa₂

mi₂güí₃, ia₁jaun₂ tē₂le₃ quian'₅₄ 'mú₃ quió'₅ lé₂ le₃lí'₂ ne₄ 'éi₂ i₂'io₅ bí₂

quió'₅ 'mú₃, co₂'nió'₄ le₃jua'₅₄ i₂së₃dsen₃.

¹⁵ Ján₃ bá₄ le₂jaun₂ ca₂jmo₃ ia₁jaun₂ lé₂ le₃qui₂le₃chen'₂ dsa₂ i₂në₂jag₄

bá₄ i₂qui₂rë₂'ñe'₅₄, ia₁ ca₂le₃jé₃ jmi₃g₄ a₂chain₂, gó'₅ 'mú₃ quió'₅.

¹⁶ Ia₁ dsón'₂ bá₄ on₃jua'₅₄ jaun₂ ca₂guain₃ jua'₅₄ a₂jme₃'oin₅₄ ángeles;

ta₁ jaun₂ bá₄ ca₂guain₃ a₂jme₃'oin₅₄ tsi₁jon₂ Abraham.

ⁱ7 Chog₅₄ si₂ a₂dse₃ gué₄ tsá₃ le₁ton₅ jág₁ a₂tio'₅₄ 'ñió'₃ corchetes [le₂la₂].

^j8 Salmo 8:4-6.

^k12 Salmo 22:22.

^l13 Isaías 8:17.

^m13 Isaías 8:18.

¹⁷ 'Uig₅₄ jaun₂, tion₅₄ bá₄ ca₂liin₃ ca₂le₃jé₃ jui₁lia'₂ lín₅ dsa₂ mi₂güüg₃, riin'₅₄, ia₁jaun₂ dsióg₄ léin₂ jan₂ jme₂dsa₂ dsen₅₄ i₂ñéi₂ dsí₅, i₂rë₂ti'₅₄ në₃, ia₁jaun₂ jniá'₂ dsáu₁ dsa₂ të₂le₃ quian'₅₄ a₂jéin'₂ ne₄ Diú₄.

¹⁸ Jaun₂ jui₁lia'₂ ca₂ñág₃ uig₅ 'éi₂ jme₁ca₂caun₃ Diú₄ táu₂, ján₃ bá₄ le₂në₅ qui'₅₄ jmig₄ jme₃'oin₅₄ jui₁lia'₂ dsa₂ i₂cáun₂ dsa₂ táu₂.

Jesús bá₄ i₂dsen₅₄ gué₄ con'₂ gué₄ Moisés

3 ¹ Le₂jaun₂ 'nia'₂ rin'₅₄ jniog₄ i₂ma₂rë₂tson₄ quián₅ Diú₄, 'nia'₂ i₂ca₂tín₂ të₂ Diú₄ guei'₅₄ i₂juíg₃, dsiog'₂ 'au'₂ 'nia'₂ Cristo Jesús i₂chen₄ quián₅ Diú₄, ján₃ bá₄ i₂lín₅ jme₂dsa₂ dsen₅₄ i₂'ín₅ jniog₄.

² 'Ñiog₅ Jesús ma₂ca₂rë₃ti'₅₄ ja₁con₂ Diú₄ i₂ca₂'ag₃ a₂jmo₃ ta₁ në₅, jui₁lia'₂ ca₂jme₃ti₃ Moisés con'₂ ta₁ jme₁chéin'₄ ja₁con₂ ca₂le₃jín₃ chi'₂-guein₂ quián₅ Diú₄.

³ La₁ia₁ ca₂tín₂ Jesús jme₃juag'₂ dsa₂ con'₂ gué₄ Moisés, jui₁lia'₂ quen₅ gué₄ dsa₂ i₂jmo₅ 'né₅ con'₂ gué₄ tsi₁'né₅ 'ñiog₅.

⁴ Jui₁lia'₂ caun₂ 'né₅, tion₅₄ bá₄ chan₂ i₂jmo₃; la₁ 'ñiog₅ bá₄ Diú₄ ca₂jmo₃ ca₂le₃jé₃ 'e₂ a₂cha₂.

⁵ Ca₂jme₃ti₃ Moisés ja₁con₂ ca₂le₃jín₃ chi'₂-guein₂ quián₅ Diú₄, con'₂ ta₁ a₂jme₁lín₄ ne₄ Diú₄, qui₂ca₂jáng'₃ jág₁ dsau₅ jui₁lia'₂ jág₁ quió'₅ Diú₄ a₂jme₁juá'₂.

⁶ La₁ia₁ Cristo në₃, rë₂ti'₅₄ bá₄ a₂lín₅ Ja₁ñi'₅₄ Diú₄ i₂chén'₅ ne₄ ca₂le₃jín₃ chi'₂-guein₂ quián₅ Diú₄. Chi'₂-guein₂ 'éi₂ lág₅ jniog₄ guio₅₄ në₁juá'₂ chan'₂ jniog₄ tiá₂ a₂caun₂ 'ei₅ dsí₅ jniog₄, jmo₂ jniog₄ 'io'₂, ia₁ cha₂ a₂'ín₂ dsí₅ jniog₄ tag₃; a₂jaun₂ bá₄ 'io'₂ jein₂ jniog₄.

⁷ 'Uig₅₄ jaun₂, lé₅ jui₁lia'₂ juá'₂ Jme₂dsí₂ Jñió₅ ne₄ si₂: Jmig₄ në₃ në₁juá'₂ nag'₂ 'nia'₂ jág₁ quió'₅ Diú₄,

⁸ Tsá₃ lë₁jme₂'uá'₂ 'nia'₂ 'au'₂ jui₁lia'₂ ca₂jmo₃ i₂lín₅₄ ca₂nau₂ 'nei₂ ca₂cain₃ táu₂ Diú₄ 'uë₃ co₂'ñiog₅ jaun₂.

⁹ Ja₁jaun₂ ca₂caun₃ táu₂ jniá₂ dsa₂ can'₅₄ quián'₂ 'nia'₂ ma₂líg'₂, o₁ñia'₅₄ ma₂qui₂ma₂jág₃ ta₁ quió₃ ma₂të₂láu₃ ñi₂.

¹⁰ 'Uig₅₄ jaun₂ ca₂jén₂ dsí₃ quian'₅₄ dsa₂ i₂jme₁chan₂ jmig₄ jaun₂, jaun₂ ca₂juá'₃ jniá₂:

“Con'₂ tan₅₄ bá₄ i₂nio₄ dsa₂ në₅ qui₂dsí₂cón'₅ dsí₅, tsá₃ 'nio₃ le₃cuí'₅ jui₅ quió₃.”

¹¹ 'Uig₅₄ jaun₂ ca₂'ín₃ jniá₂ 'ñió₃ jme₁ca₂'í₃ 'nei₂ dsí₃,

- a₂tsá₃ dsi₁len₃ 'éi₂
 jua'₅₄ a₂jñia₃ ja₁con₂ jniá₂.ⁿ
- ¹² Rin'₅₄ jniog₄, jmo₄ 'nia'₂ 'í₁ ia₁jaun₂ 'i₁jan'₂ 'nia'₂ tsá₃ le₃'ua'₂ dsí₅,
 jua'₅₄ a₂'nio₃ náu₃ cau₅ ja₁con₂ Diú₄ jén'₃ ia₁ tsá₃ 'éin₂ jág₁ quió'₅.
- ¹³ Të₂le₃ cuë'₅₄ 'nia'₂ bí₂ ríng'₂ le₂jang'₂ le₂jang'₂ lia'₂ caun₂ jmiğ₄,
 të₁lia'₂ jiog₅ “jmiğ₄ nē₃” a₂ma₂juá'₂ Si₂, ia₁jaun₂ 'i₁jan'₂ 'nia'₂ tsá₃ le₃'ua'₂
 'au'₂ tsá₃ le₃gan'₂ 'nia'₂ quian'₅₄ dso₄.
- ¹⁴ Ia₁ i₂ma₂quián₅ Cristo bá₄ jniog₄, nē₁jua'₂ ca₂tián₃ jniog₄ të₂
 jë₁ca₂tó'₂ caun₂ bá₄ 'ei₅ dsi₅ jniog₄ jág₁ quió'₅ lia'₂ con'₂ lé₅
 jme₁ca₂rë₃'éin₂ le₂'uiğ₅₄.
- ¹⁵ Jui₁lia'₂ ma₂nē₂juá'₂:
 Jmiğ₄ nē₃, nē₁jua'₂ ca₂nei'₂ 'nia'₂
 jág₁ quió'₅ Diú₄,
 tsá₃ jme₁'ua'₂ 'nia'₂ 'au'₂,
 jui₁lia'₂ ca₂jmo₃ i₂lin₅₄
 ca₂nau₂ 'nei₂ ne₄ Diú₄.^o
- ¹⁶ ¿'Ein₂ 'éi₂ i₂ca₂nág₂ jág₁ quió'₅ Diú₄ jaun₂ ca₂nau₂ 'nei₂ cang₂ jaun₂?
 Ca₂le₃jín₃ dsa₂ i₂ca₂'uín'₂ Moisés 'uë₃ Egipto, i₂'éi₂ bá₄.
- ¹⁷ ¿'Ein₂ quian'₅₄ ca₂rë₃'né₃ Diú₄ con'₂ të₂láu₃ ñi₂? Quian'₅₄ dsa₂
 i₂ca₂'náu₂ dso₄ bá₄, i₂ca₂dsan₃ 'uë₃ co₂'ñiog₅ jaun₂.
- ¹⁸ ¿Ja₁con₂ 'ein₂ ca₂cuë₃ Diú₄ jág₁ quió'₅ a₂tsá₃ dsi₁lein₃ jua'₅₄ jñia₃
 quiong'₅₄? Ja₁con₂ dsa₂ i₂tsá₃ ca₂nág₂ gau₂ jág₁ quió'₅ bá₄.^p
- ¹⁹ Jaun₂ ne₄ jniog₄, le₂jaun₂ bá₄ ca₂i₃ñí₂: tsá₃ a₁jaun₂ ca₂i₃toin'₅₄,
 'uiğ₅₄ ia₁ a₂tsá₃ ca₂rë₃'éin₂.
- 4** ¹ 'Uig₅₄ jaun₂, të₁lia'₂ ron₅ guë₄ jág₁ a₂ma₂cuë₃ Diú₄ a₂dsi₁no₃
 jniog₄ ja₁dsi₁jñia₁ ja₁coin₂, 'nió'₅ jmó₁ jniog₄ 'í₁ con'₂ tsá₃ ñó₅
 nē₁jua'₂ 'ein₂ 'nia'₂ tsá₃ ca₂tíng'₂ ja₁jaun₂.
- ² Ia₁ ján₃ bá₄ le₂jaun₂ ma₂ca₂rë₃'é₂ jág₁ a₂lió₂ ja₁con₂ jniog₄ jui₁lia'₂
 ma₂ca₂rë₃'é₂ ja₁con₂ 'éi₂; la₁ia₁ tsá₃ ta₁ ca₂jmo₃ co₂ñí₂ a₂ca₂nág₂ jág₁,
 'uiğ₅₄ ia₁ a₂tsá₃ ca₂'an₂ dsí₅ jág₁ jaun₂ jua'₅₄ a₂ca₂rë₃'éin₂.
- ³ La₁ jniog₄ i₂ma₂ca₂rë₃'éin₂ nē₃, dsi₁no₃ bá₄ jniog₄ dsi₁jñia₁₂ ja₁jaun₂
 jui₁lia'₂ a₂ma₂juá'₂ Diú₄:
 'Uig₅₄ jaun₂ ca₂'ín₃ jniá₂ 'ñi₃,
 jme₁ca₂'í₃ 'nei₂ dsi₃,
 a₂tsá₃ dsi₁len₃ 'éi₂
 jua'₅₄ jñia₃ ja₁con₂ jniá₂.^q
- La₁ia₁ ma₂ca₂'i₃ ta₁ quió'₅ Diú₄ ca₂le₃ ca₂'nio₃ mi₂güíğ₃.

ⁿ11 Salmo 95:7-11.

^o15 Salmo 95:7-8.

^p18 'Nio'₂ ja₁ton₅ Números 14:22-23.

^q3 Salmo 95:11; ján₃ bá₄ le₂nē₅ 5.

⁴ Ia₁ cha₂ ja₁juá'₂ ne₄ Si₂ le₂la₂, a₂'ë₂₃ jë₁ca₂të'₂ guio₃ jmig₄: "Ca₂jñia₃ Diú₄ jë₁ca₂të'₂ guio₃ jmig₄, jme₁ca₂lë₃ ca₂le₃jé'₃ ta₁ quió'₅." ^r ⁵ Con'₂ siá'₂ táng₃ juá'₂ ne₄ Si₂: "Tsá₃ dsi₁lein₃ jua'₅₄ a₂jñia₃ ja₁con₂ jniá₂."

⁶ La₁ jui₁lia'₂ chan₂ i₂lin₅₄ i₂'nió'₅ tón'₃ ja₁jaun₂, i₂sián'₂ gué'₂ tsá₃ ca₂i₁tion'₅₄ le₂jñiá₅ jme₁ca₂nág₂ jág₁, 'uig₅₄ ia₁ a₂tsá₃ ca₂rë'₃éin₂, ⁷ con'₂ siá'₂ ca₂tióng₃ Diú₄ caun₂ jmig₄ ca₂juá'₂ të₂le₃ quian'₅₄ David 'lióng₂ ñi₂ cang₂ jaun₂ ca₂té'₃ "jmig₄ në₃" jme₁ca₂juá'₂ ne₄ Si₂ jág₁ a₂ma₂ca₂juá'₂ le₂jñiá₅:

Jmig₄ në₃ në₁jua'₂ ca₂nei'₂ 'nia'₂ jág₁ quió'₅ Diú₄,
tsá₃ lë₁jme₂'uá'₂ 'nia'₂ 'au'₂.^s

⁸ Ia₁ jua'₅₄ mei'₂ gué'₃ Josué ca₂cuë₃ caun₂ ja₁jñia₃ dsa₂, tsá₃ jaun₂ jme₁juá'₂ Diú₄ cang₂ jaun₂ jme₁'ë₃ jmig₄ siá'₂.

⁹ Jaun₂ lë₃, lia'₂ ma₂cha₂ jaun₂ bá₄ jmig₄ sa₅₄ ja₁jñia₅ dsa₂ juig₂ quián₅ Diú₄. ¹⁰ Ia₁ jui₁lia'₂ ca₂jñia₃ Diú₄ ta₁ quió'₅ a₂ca₂jmo₃, ján₃ bá₄ le₂jaun₂ jui₁lia'₂ i₂dsi₃ton'₅₄ dsi₃jñia₅₄ ja₁con₂ Diú₄, tí₂ ta₁ quió'₅, jñia₃.

¹¹ 'Uig₅₄ jaun₂ 'nió'₅ 'niog'₅₄ jniog₄ jui₅ a₂quen'₂ bí₂ a₂dsi₁no₃ ja₁jaun₂, ia₁jaun₂ 'i₁jan₂ tsá₃ 'ein₂ tián'₃ a₂cán₂ jui₅ a₂ca₂i₁nio₄ 'éi₂ a₂tsá₃ ca₂nág₂ gau₂ jág₁ quió'₅ Diú₄.

¹² Ia₁ jén'₃ bá₄ jág₁ quió'₅ Diú₄, 'io₅ bí₂ në₃, 'ñio₅ chen'₂ con'₂ gué'₄ caun₂ ñi₁tág₂ 'mu₃ le₃tin₃ ton₂, dsi₂tia₃ ca₂të'₂ né'₃ jmo₅ le₁dso'₅₄ të₂dsí₅ dsa₂ quian'₅₄ jme₂dsí₂, jmo₅ le₁dso'₅₄ ja₁jón'₅ quian'₅₄ dsí₅ ni₁mu₅ në₃, jme₂jñia₅ ca₂le₃jé'₃ 'e₂ dsi₂jio₅ dsí₅ dsa₂, ca₂le₃jé'₃ 'a₂ lia'₂ lín₂ dsa₂ në₃.

¹³ Ca₂lia'₂ 'i₁caun₂ a₂ca₂jmo₃ Diú₄ tsá₃ lé₂ le₃'má₂ ne₄ 'éi₂; ca₂le₃jé'₃ bá₄ rë₂jniá₂ rë₂na₄ ne₄ i₂dsi₁jang'₅₄ jniog₄ cuenta quián₂.

Lín₅ Jesús Jme₂dsa₂ Dsen₅₄ i₂juin'₂

¹⁴ Jaun₂ në₃, jme₂dsa₂ dsen₅₄ i₂juin'₂ quián₂ jniog₄ lín₅ Jesús, Ja₁ñi'₅₄ Diú₄, i₂ca₂uíg₂ guei'₅₄ i₂juíg₃. 'Uig₅₄ jaun₂ 'nió'₅ caun₂ chan'₅₄ jniog₄ tiá₂ jág₁ a₂'éin₂ jniog₄.

¹⁵ On₃jua'₅₄ a₂tsá₃ lé₂ dsia₃ néi₂ dsí₅ jme₂dsa₂ dsen₅₄ quián₂ jniog₄ jë₁ma₂ca₂'uá'₂ jniog₄. Ia₁ ma₂ca₂caun₃ dsa₂ ca₂le₃jé'₃ táu₂ quió'₅, jui₁lia'₂ cáun₂ dsa₂ táu₂ jniog₄, la₁ia₁ tsá₃ dso₄ ca₂'núu₂ 'éi₂.

¹⁶ Jaun₂ në₃ ma₃ jme₁quián₄ jniog₄ caun₂ bá₄ 'ei₅ dsi₅ ca₂të'₂ ne₄ta₁ ja₁guá₄ Diú₄ i₂'ua₁ dsí₅, ia₁jaun₂ dsia₃ 'éi₂ néi₂ dsí₅, a₂jme₃'o₅₄ a₂'ua₁ dsí₅ jë₁ma₂ca₂rë'₃nió'₅ quián₂ jniog₄.

5 ¹ I₂rë₂quion'₅₄ jin₄ dsa₂ mi₂güig₃ bá₄ le₂jan₂ le₂jan₂ jme₂dsa₂ dsen₅₄ a₂rë₂'ín₄ a₂chéin'₅ ne₄ jág₁ o₄quió'₄ dsa₂ mi₂güig₃ ne₄ Diú₄ ia₁jaun₂ jén'₃ jui₁lia'₂ 'e₂ 'nió'₅ jén'₃, a₂qui₃dsín'₂ já'₂ në₃ o₄quió'₄ dsáu₁ dsa₂.

^r4 Génesis 2:2.

^s7 Salmo 95:7-8.

² Jaun₂ jui₁lia'₂ jme₂dsa₂ le₂'éi₂, ján₃ bá₄ lín₅ dsa₂ mi₂güí₃ a₂'uain₅₄;
lé₂ bá₄ jme₃'ua₁ dsí₅ ja₁con₂ jui₁lia'₂ dsa₂ i₂tsá₃ ŋi₅, jui₁lia'₂ dsa₂
i₂ma₂i₂nio₄ cau₅ jui₅ né₃.

³ 'Uig₅₄ ia₁ a₂lín₅ dsa₂ mi₂güí₃ 'uain₅₄, tion₅₄ 'nió'₅ jén'₃ ne₄ Diú₄,
lia'₂ o₄quió'₄ dsáu₁ 'ŋiog₅ lia'₂ o₄quió'₄ dsáu₁ dsa₂ juig₂ táng₃.

⁴ 'I₁jan₂ tsá₃ lé₂ le₃lén₂ ta₁ juè'₂ jaun₂ jua'₅₄ a₂le₃'iin₃ 'ŋiog₅; tion₅₄ bá₄
'nió'₅ 'ag₃ Diú₄ jui₁lia'₂ ca₂'iin₃ Aarón.^t

⁵ Já₃ bá₄ le₂nē₅ lé₅ quian'₅₄ Cristo. Tsá₃ ca₂jme₃juin'₂ 'ŋiog₅ jua'₅₄
ca₂'iin₃ 'ŋiog₅ a₂lén₂ jme₂dsa₂ dsen₅₄; Diú₄ bá₄ ca₂'ag₃ ta₁ juè'₂ jaun₂.
Jaun₂ ca₂juá'₂ Diú₄:

Lín'₅ 'ne₂ chi'₂-guein₂ quiáng₃;

Jmig₄ nē₃ ma₂lín₅ jniá₂ ŋéi'₅.^u

⁶ Já₃ bá₄ le₂nē₅ juá'₂ ja₁siá'₂ táng₃:

Lín'₅ 'ne₂ jme₂dsa₂ con'₂ tan₅₄,

ca₂ne₅₄ lia'₂ jme₁lín₄ Melquisedec.^v

⁷ Lia'₂ con'₂ jme₁chan₂ Jesús mi₂güí₃ la₂, ca₂mi₃ tiá₂ ne₄ Diú₄ Jmei₂,
ca₂'o₃ a₂jme₁mi₂₃ tion₅₄ ne₄ 'éi₂ i₂'io₅ bí₂ a₂jme₁lió₂ ne₄ 'mú₃. Jaun₂ Diú₄
né₃ ca₂nág₂ bá₄ quió'₅, 'uig₅₄ ia₁ a₂ca₂nág₂ gau₂ jág₁ quió'₅ 'éi₂.

⁸ O₁ŋia'₅₄ jme₁lín₄ Ja₁ŋi'₅₄ Diú₄, ca₂rē₃tín₃ a₂nag₃ gau₂ tē₂le₃ quian'₅₄
uig₅ a₂ca₂i₃ŋí₂.

⁹ Jaun₂ jme₁ca₂rē₃'ŋia₅ quió'₅, jaun₂ gué₄ ca₂liin₃ 'uig₅₄ ja₁lión₂
co₂tan₅₄ ca₂le₃jín₃ i₂nag₅ gau₂ jág₁ quió'₅, ¹⁰ ia₁ Diú₄ bá₄ ca₂'ag₃ a₂lén₂
jme₂dsa₂ dsen₅₄ ca₂ne₅₄ lia'₂ jme₁lín₄ Melquisedec.

Go'₂ nē₁jua'₂ ca₂tí₂ dsa₂ a₂'éin₂

¹¹ 'Lióng₂ bá₄ jág₁ le₂nē₅ cha₂ a₂'nió'₅ jua'₅₄ jnia'₅₄, la₁ ia₁ quian₅ ta₁
jua'₅₄ a₂jme₁tín₅ jnia'₅₄ 'nia'₂ jág₁ nē₅, ia₁ a₂ca₂lín'₃ 'nia'₂ cang₄ dsei'₂.

¹² Ma₂líg'₂ bá₄ ca₂rē₃'én'₂ 'nia'₂ jág₁; rē₂nē₃ le₃jua'₅₄ a₂ma₂ca₂tíng'₂
'nia'₂ léng'₂ tē₅. La₁ tion₅₄ bá₄ 'nió'₅ jme₃tag₅ táng₃ dsa₂ quian'₅₄ 'nia'₂
jág₁ 'ua₁ le₂'uig₅₄ quió'₅ Diú₄, nē₂jag₄ bá₄ a₂'nió'₅ 'ag'₅₄ 'nia'₂ jmá'₃ dsi'₅₄,
'nió'₄ a₂jme₁quíng'₂ 'nia'₂ ŋí₅.

¹³ Jaun₂ jui₁lia'₂ dsa₂ i₂'ín'₂ jmá'₃ dsi'₅₄, lín₅ jui₁lia'₂ lín₅ guein₂ i₂tsá₃
lín₄ tín₂ jág₁ quió'₅ jui₅ co₂dsau₅.

¹⁴ Jui₁lia'₂ má₃ quió'₅ dsa₂ can'₅₄ né₃, lé₅ jmá'₃ quió'₅ dsa₂ ma₂ron₂,
quió'₅ dsa₂ i₂ma₂'en₅₄ dsí₅ i₂ca₂rē₃tín₃ i₂ca₂rē₃ŋi₅ na₂ jui₅ dse₃, na₂ jui₅
'lig'₅₄ 'e₂.

6 ¹ Jaun₂ né₃, jui₁dsiá₁ jniog₄ cau₅ jág₁ le₂'uig₅₄ quió'₅ Cristo
a₂ma₂ca₂jme₁tag₅ jniog₄. Ma₃dsau₅₄ jniog₄ ne₄ jui₅ ia₁ jaun₂ lén₂
jniog₄ dsa₂ ma₂ron₂. Tsá₃ ma₂'nió'₅ jua'₅₄ a₂quián₂ táng₃ jniog₄ 'uig₅₄ jág₁

^t4 Aarón: 'Nio'₂ ja₁ton₅ Éxodo 4:14.

^u5 Salmo 2:7.

^v6 Salmo 110:4.

jui₁lia'₂ jē₁jme₂tsín₃ dsa₂ dsí₅ a₂tsá₃ ma₂jmo₂₃ jui₁lia'₂ a₂jio₂₃ jui₅ 'mú₃,
 jui₁lia'₂ 'a₂lia'₂ rē₂'én₂ dsa₂ jág₁ quió'₅ Diú₄ nē₃; ² tsá₃ ma₃'nió'₅ jua'₅₄
 caun₂ jme₁tag₅ jniog₄ jui₁lia'₂ a₂chon₅ dsa₂ jmig₂, jui₁lia'₂ a₂quiog₂ dsa₂
 gu₂ ne₄ quió'₅ dsa₂, jui₁lia'₂ a₂jen'₅₄ dsa₂ jin₄ 'lag₄, on₃ gué₄ jui₁lia'₂
 a₂qui₃dsi₅ Diú₄ 'éi'₃ co₂tan₅₄ nē₃.

³ Le₂jaun₂ jmó₁ bá₄ jniog₄, a₂dsau₅₄ ne₄ jui₅, chi₂jua'₂ jme₃'o₅₄ Diú₄.

⁴ Ia₁ jui₁lia'₂ dsa₂ i₂ma₂ca₂rē₃ñí'₂ dsí₅, dsa₂ i₂ma₂ca₂rē₃cuí'₅ 'a₂lia'₂
 'ua₁ dsí₅ Diú₄, dsa₂ i₂ca₂tín₂ jma₂me'₂ quió'₅ Jme₂dsí₂ Jñió₅, ⁵ dsa₂
 i₂ma₂ca₂rē₃cuí'₅ a₂dse₃ jág₁ quió'₅ Diú₄, dsa₂ i₂ma₂ca₂rē₃cuí'₅ bí₂ quió'₅
 mi₂gúig₃ a₂jiá₃; ⁶ nē₁jua'₂ ca₂i₃lén₂ táng₃ cau₅ jui₅, ^w tsá₃ ma₃lé₂ dsi₁te₁
 jniog₄ jaun₂ jéin'₃ táng₃ dsí₅, ia₁ nē₂jag₄ bá₄ a₂tioin₂₃ táng₃ cróg₄ Ja₁ñí'₅₄
 Diú₄ le₃quió'₅ guioin₅₄, jaun₂ chei'₂₃ tē₃jin₄ dsa₂ ia₁jaun₂ cán₂ 'éi₂ o₂guí'₃.

⁷ A₂lín₅ dsa₂ 'éi₂lia'₂ lé₅ gua'₅₄ 'uē₃ a₂'ín₅ jmí₅ lia'₂ co₂ráun₂ téin₃ ne₄
 quió'₅. Nē₁jua'₂ ca₂rau₂ dse₃ gua'₅₄ 'uē₃ jaun₂ quió'₅ dsa₂ i₂ca₂jmo₃ ta₁
 ja₁jaun₂, jaun₂ lé₂ le₃jmó'₂ ta₁ 'a₂ con'₂ ca₂rau₂, jaun₂ jme₃gu'₅₄ bá₄ Diú₄.

⁸ La₁ nē₁jua'₂ ca₂'ia₂ ni₁taun₅ quian'₅₄ ni₁nau₂, jaun₂ tsá₃ ma₃ta₁ tí₄
 'uē₃ jaun₂; go'₂ a₂'é₂ Diú₄ uig₅. Jē₁ca₂tó'₂ jaun₂, dsí'₂ bá₄ dsa₂.

A₂'éin₂ bá₄ jniog₄ jmo₅ a₂tióng₂ tiá₂

⁹ Rin'₅₄ jniog₄, o₁jnia'₅₄ ma₂nē₂jua'₅₄ jnia'₅₄ le₂nē₅, caun₂ bá₄ 'ei₅ dsi₅
 jnia'₅₄ a₂jmo'₂ 'nia'₂ dse₃ gué₄ con'₂ gué₄ a₂jaun₂, a₂chan'₅₄ 'nia'₂ tiá₂ jág₁
 a₂lión'₂ 'nia'₂.

¹⁰ Ia₁ dse₃ bá₄ dsí₅ Diú₄, tsá₃ jua'₅₄ a₂dsi₃'én₂ dsí₅ ca₂le₃jé₃ a₂ma₂jmo'₅₄
 'nia'₂, quian'₅₄ ca₂le₃jé₃ 'a₂lia'₂ lé₅ a₂'nió'₃, a₂rē₂jniá₂ ia₁
 a₂ma₂jme₂'on'₅₄ 'nia'₂ dsa₂ rin'₅₄ jniog₄ i₂'én₂, jui₁lia'₂ caun₂ jmo'₂ 'nia'₂
 rē₂nē₃.

¹¹ 'ín₅ bá₄ dsi₅ jnia'₅₄ a₂jmó'₂ 'nia'₂ le₂jaun₂ a₂dsen₅₄ 'au'₂ le₂jang'₂
 le₂jang'₂ ca₂tē₂ jē₁ca₂tó'₂, ia₁jaun₂ lén'₄ 'nia'₂ co₂ñei'₅₄ ca₂le₃jé₃ a₂'ín₂
 'au'₂ 'nia'₂.

¹² Tsá₃ 'niog₂ jnia'₅₄ jua'₅₄ a₂le₃juin'₃ 'nia'₂, la₁ tē₂le₃ o₁nó'₅ 'nia'₂ ne₄
 jui₅ quió'₅ dsa₂ i₂ma₂'én₂ i₂ma₂juin'₂ dsí₅ nē₃ jaun₂ ca₂tín₂ a₂dse₃ lia'₂
 con'₂ lé₅ jág₁ quió'₅ Diú₄ a₂ma₂cuē₃.

¹³ Lia'₂ con'₂ jme₁ca₂cuē₃ Diú₄ jág₁ quió'₅ ca₂cué'₃ Abraham, ca₂'iin₃
 'ñiog₅, ia₁ ca₂lia'₂ 'i₁jan₂ i₂sián'₂ tsá₃ jme₁chan₂ i₂juin'₂ gué₄ jua'₅₄ i₂'iin₃.

¹⁴ Jaun₂ ca₂juá'₂: "Tē₃dsón'₂ bá₄ jme₁gu'₅₄ jniá₂ 'ne₂ 'ñio₅ lín₃, jaun₂
 cuín₄ jniá₂ 'ne₂ juin₅ tsi₁jon₂."^x

¹⁵ Juin'₂ bá₄ dsí₅ Abraham ca₂jnia₃, jaun₂ ca₂gue₃ bá₄ lia'₂ con'₂ lé₅
 jág₁ a₂jme₁ma₂cuē₃ Diú₄.

^w6 'Nio'₂ ja₁ton₅ 2 Pedro 2:21.

^x14 Génesis 22:17.

¹⁶ Jui₁lia'₂ jë₁'in₅ dsa₂ mi₂güüg₃ Diú₄, 'iin₂₃ jui₁lia'₂ i₂lín₅ i₂juin'₂ con'₂ gué₄ guoin₅₄, a₂jáng'₅ jág₁ dsau₅ a₂dsón'₂ bá₄ tí₅ jág₁, jaun₂ co₂në₅ bá₄ dsan₂ mi'₅₄ a₂niói'₅ quian'₅₄ riin'₅₄.

¹⁷ Ján₃ bá₄ le₂në₅ ca₂jmo₃ Diú₄ ia₁ a₂jme₁'nio₃ jme₃jnia₅ ja₁con₂ dsa₂ i₂ca₂tín₂ gue₃ lia'₂ con'₂ lé₅ jág₁ a₂ca₂cuë₃, a₂tsá₃ jme₂tsín₃ 'a₂ lia'₂ dsi₂jio₅ dsí₅ jmo₃ ja₁coin₂. Ca₂'iin₃ 'njio₅ ca₂jáng'₃ jág₁ dsau₅ a₂dsón'₂ bá₄ tí₅ jág₁ quió'₅ a₂ma₂cuë₃.

¹⁸ Jaun₂ në₃, të₂le₃ quian'₅₄ tin₃ ne₅₄ jág₁ në₅ a₂tsá₃ lé₂ le₃tsín₃ a₂tsá₃ lé₂ le₃jmo₃ Diú₄ të₂jín₁, (co₂'nió'₄ le₃jua'₅₄ jág₁ a₂ca₂cuë₃ Diú₄, quian'₅₄ jág₁ a₂ca₂'iin₃ 'njio₅), jaun₂ gué₁ bá₄ jnio₄ lián'₂ bën₂ jui₁lia'₂ jnio₄ i₂ma₂cuing₅₄ a₂dsi₁lion₅₄ ja₁coin₂, ia₁jaun₂ chan'₅₄ jnio₄ tiá₂ jág₁ a₂'ín₂ dsi₅ jnio₄.

¹⁹ A₂bën₂ bá₄ jág₁ jaun₂ a₂jmo₅ a₂tióng₂ tiá₂ të₂dsi₅ jnio₄, jui₁lia'₂ bën₂ ni₁'lá'₂ quió'₅ ni₁barco jë₁ma₂ca₂quian₃ tiá₂ ca₂të₂ 'uig₅₄ jmi₁ñí'₄. Jág₁ a₂'ín₂ dsi₅ jnio₄ jaun₂, a₂'í₂ bá₄ ca₂të₂ ja₁jñió₅ gué₄ ca₂të₂ 'ñió'₃ 'mi'₂ jñió₅, ²⁰ ja₁ca₂'í₃ Jesús o₄quián₂ jnio₄, ca₂dsiáin'₃ ne₄ jui₅ quián₂ jnio₄, ia₁ a₂ca₂lín₃ jme₂dsa₂ dsen₅₄ co₂tan₅₄, ca₂ne₅₄ lia'₂ jme₁lín₄ Melquisedec.

Lín₅ Jesús jme₂dsa₂ ca₂ne₅₄ lia'₂ jme₁lín₄ Melquisedec

7 ¹ Melquisedec 'éi₂ në₃ jme₁lín₄ rag₅₄ quián₅ juig₂ Salem, jme₁lín₄ jme₂dsa₂ në₃ quián₅ Diú₄ i₂juin'₂ gué₄ lín₃. Lia'₂ con'₂ jme₁ca₂jón'₃ Abraham jme₁ca₂lí'₃ 'nei₂ a₂ca₂jmo₃ quian'₅₄ rag₅₄ sián'₂, jaun₂ ca₂o₃lín₃ Melquisedec ca₂jme₃quiong'₅₄ ca₂jme₃gu'₅₄ quió'₅.

² Ca₂cuë₃ Abraham ca₂cué'₃ Melquisedec caun₂ qui'₅₄ a₂guia₃ con'₂ tí₅ a₂ca₂lí'₃ jë₄ 'nei₂. Le₂ne₁, jág₁ lia'₂ chen₂ Melquisedec co₂'nió'₄ le₃jua'₅₄, Rag₅₄ Dsen₃; jaun₂ táng₃, ia₁ a₂jme₁lín₄ rag₅₄ quián₅ juig₂ Salem, ja₁'nió'₄ le₃jua'₅₄, ja₁'ei₅ tei₄, ján₃ bá₄ le₂jaun₂ jein₅ jág₁, rag₅₄ ja₁'ei₅ tei₄.

³ Tsá₃ jág₁ cha₂ jua'₅₄ chan₂ jmei₂ on₃ guë'₂ chog₅₄, on₃ guë'₂ dsa₂ can'₅₄ quiáin₅; ján₃ bá₄ tsá₃ jág₁ cha₂ 'e₂ jmig₄ ca₂rë₃cháin₃, on₃ gué₄ 'e₂ jmig₄ ca₂join₃ në₃. Jaun₂ caun₂ lín₅ jme₂dsa₂ co₂tan₅₄ lia'₂ lín₅ Ja₁ñi'₅₄ Diú₄.

⁴ Në₃ në₃, quion₂ 'nia'₂ 'í₁, 'ñio₅ lín₃ jme₁juin'₂ Melquisedec, ca₂lia'₂ jñia₅ 'njio₅ Abraham, dsa₂ juin'₂ quián₂ jnio₄, ca₂cué'₃ 'éi₂ caun₂ qui'₅₄ a₂guia₃ con'₂ tí₅ a₂ca₂lí'₃ quió'₅ rag₅₄ jë₄ 'nei₂.

⁵ Dsau₅ bá₄, lia'₂ con'₂ lé₅ 'Éi'₃ quió'₅ Moisés në₃, jui₁lia'₂ dsa₂ tsi₁jon₂ Leví i₂ca₂lín₃ ta₁ quió'₅ jme₂dsa₂, ca₂tín₂ cán₂ caun₂ qui'₅₄ a₂guia₃ quió'₅ dsa₂ juig₂ ca₂le₃jé₃ a₂jme₁cha₂ quió'₅, o₁jñia'₅₄ jme₁lín₄ dsa₂ tsi₁jon₂ Abraham riin'₅₄, jui₁lia'₂ lín₅ guoin₅₄ táng₃.

⁶ La₁ia₁ Melquisedec në₃, o₁jñia'₅₄ gué₄ tsá₃ jme₁lín₄ tsi₁jon₂ Leví, ca₂gue₃ caun₂ qui'₅₄ a₂guia₃ quió'₅ Abraham, ca₂jme₃gu'₅₄ në₃ quió'₅ i₂jme₁ma₂ca₂gue₃ jág₁ a₂ma₂cuë₃ Diú₄.

⁷ Tsá₃ 'ein₂ lé₂ le₃juá'₂ a₂tsá₃ tí₅ jág₁ la₂: A₂juin'₂ gué₄ dsa₂ i₂jme₂gu'₅₄ con'₂ gué₄ dsa₂ i₂gue₅ a₂jme₂gu'₅₄ jaun₂.

⁸ Jaun₂ jin₄ jniog₄, jui₁lia'₂ i₂gue₅ caun₂ qui'₅₄ a₂guia₃ lín₅ dsa₂ i₂dsan₂; la₁ia₁ të₂le₃ quió'₅ Melquisedec juá'₂ ne₄ Si₂ 'iin₂₃ 'éi₂ në₂jag₄ bá₄ jan₂ dsa₂ i₂caun₂ chan₂.

⁹ Mei'₂ tsá₃ lé₂ le₃jua'₅₄, jui₁lia'₂ Leví quian'₅₄ le₃jín₃ jme₂dsa₂ tsi₁jon₂ 'éi₂, jui₁lia'₂ i₂gue₅ qui'₅₄ a₂guia₃ rē₂nē₃, ján₃ bá₄ ca₂quí₃ caun₂ qui'₅₄ a₂guia₃ ja₁con₂ Melquisedec jme₁ca₂quí₃ Abraham, ¹⁰ ia₁ co₂'nió'₄ a₂jme₁ma₂lín₅ bá₄ Leví tsi₁jon₂ Abraham o₁jñia'₅₄ gué₄ tsá₃ jme₁ma₂chain₂, lia'₂ con'₂ jme₁ca₂cuē₃ Abraham qui'₅₄ a₂guia₃ ca₂cuē₃ Melquisedec.

¹¹ Ca₂gue₃ dsa₂ juig₂ Israel 'Éi'₃ të₂le₃ quian'₅₄ jme₂dsa₂ levitas, i₂lín₅ tsi₁jon₂ Aarón. Jaun₂ në₃, jua'₅₄ mei'₂ gué₃ 'éi₂ ca₂tió'₃ jmo₃ a₂ma₂ron₂ dsa₂ të₂le₃ quian'₅₄ 'Éi'₃ jaun₂, jaun₂ tsá₃ jme₁ma₃'nió'₅ jua'₅₄ a₂jme₁rē₃jniá₂ táng₃ jan₂ jme₂dsa₂ sián'₂ i₂ca₂ne₅₄ jui₁lia'₂ Melquisedec, on₃jua'₅₄ jui₁lia'₂ Aarón.

¹² Ia₁ jē₁rē₂tsín₃ ta₁ quió'₅ jme₂dsa₂, ján₃ bá₄ le₂jaun₂ 'nió'₅ le₃tsín₃ 'Éi'₃ ján₃.

¹³ Te₁gui'₅₄ quián₂ jniog₄ në₃, jui₁lia'₂ juá'₂ Si₂ le₂nē₅ 'iin₂₃ 'éi₂, a₂téin₅ tsi₁jon₂ sián'₂, jaun₂ 'i₁jan₂ i₂tén₅ tsi₁jon₂ 'éi₂ tsá₃ ma₂liin₅ ta₁ quió'₅ ne₄chei₂.

¹⁴ Ia₁ ne₄ bá₄ jniog₄, a₂ca₂rē₃chán₃ Te₁gui'₅₄ quián₂ jniog₄ a₂lín₅ jan₂ tsi₁jon₂ quián₅ Judá. La₁ tsá₃ 'e₂ ca₂juá'₂ Moisés 'iin₂₃ tsi₁jon₂ 'éi₂ jme₁ca₂dsia₃ a₂'ē₂₃ jui₁lia'₂ ta₁ quió'₅ jme₂dsa₂.

¹⁵ 'Nio₅ gué₄ rē₂ léi₄ táng₃ jme₁ca₂rē₃jniá₂ jan₂ jme₂dsa₂ sián'₂ i₂lín₅ jui₁lia'₂ Melquisedec, ¹⁶ tsá₃ ca₂liin₃ jme₂dsa₂ 'uig₅₄ ia₁ a₂quí'₅ 'Éi'₃ a₂juá'₂ 'ein₂ tsi₁jon₂ 'nió'₅ jiá₃, jñia'₅₄ lia'₂ a₂lín₅ jme₂dsa₂ 'uig₅₄ bí₂ quió'₅ jme₂dsí₂ a₂tsá₃ lé₂ dsi₃'én₂.

¹⁷ Ia₁ le₂la₂ bá₄ juá'₂ Diú₄ 'iin₂₃ 'éi₂:

lín'₅ 'ne₂ jme₂dsa₂ con'₂ tan₅₄,

ca₂ne₅₄ lia'₂ jme₁lín₄ Melquisedec.

¹⁸ Jaun₂ në₃, co₂ñei'₅₄ ca₂'ná₂ 'Éi'₃ a₂jme₁lé₄ le₂jñiá₅, ia₁ a₂tsá₃ jme₁bén₂, a₂tsá₃ ta₁ tí₄ në₃.

¹⁹ Ia₁ tsá₃ ca₂tió'₃ 'Éi'₃ jua'₅₄ a₂jme₃'ñiai₂₃ ta₁. Të₂le₃ ca₂rē₃chá₃ quián₂ jniog₄ caun₂ jág₁ a₂dse₃ gué₄ a₂'ín₂ dsi₅ jniog₄, të₂le₃ quian'₅₄ a₂lé₂ jme₁quián₄ jniog₄ ja₁con₂ Diú₄.

²⁰ Tsá₃ ca₂cuē₃ Diú₄ jág₁ jaun₂ quió'₅ a₂'ín₂ dsi₅ jniog₄ jua'₅₄ tsá₃ ca₂'iin₃ 'ñiog₅. Jui₁lia'₂ jme₂dsa₂ le₂jñiá₅ në₃, ca₂liin₃ ta₁ jaun₂ la₁ia₁ on₃jua'₅₄ chan₂ 'ein₂ ca₂'in₃ Diú₄ jme₁ca₂'ag₃.

²¹ La₁ të₂le₃ quió'₅ Te₁gui'₅₄ quián₂ jniog₄ në₃, chan₂ jan₂ i₂ca₂'in₃ Diú₄ jme₁ca₂liin₃ jme₂dsa₂. Ia₁ ne₄ Si₂ juá'₂ tsí'₅ 'éi₂:

Ca₂'in₃ Diú₄ 'ñiog₅,

jaun₂ tsá₃ lé₂ jme₃tsín₃ dsí₅:

- “Lín'₅ ne₂ jme₂dsa₂ con'₂ tan₅₄,
 [ca₂ne₅₄ lia'₂ jme₁lín₄ Melquisedec].”^y
- ²² 'Uig₅₄ jaun₂, Jesús bá₄ i₂jmo₅ 'í₁ jág₁ a₂ma₂li'₅₄ a₂dse₃ gué₄ jaun₂.
- ²³ Jui₁lia'₂ jme₂dsa₂ i₂ca₂rë₃chán₃ gua'₅₄ 'uë₃ né₃, juin₅ ca₂lín₃, ia₁ tsá₃ ca₂cuë₃ 'mú₃ jmig₄ jua'₅₄ caun₂ lín₅ ta₁ jaun₂.
- ²⁴ La₁ 'uig₅₄ ia₁ a₂chan₂ Jesús co₂tan₅₄ né₃, jaun₂ con'₂ tan₅₄ bá₄ lín₅ ta₁ jme₂dsa₂.
- ²⁵ 'Uig₅₄ jaun₂ lé₂ le₃lióin₂ co₂nei'₅₄ le₃jín₃ i₂jme₂quián₃ ja₁con₂ Diú₄ tē₂le₃ quian'₅₄ 'éi₂, ia₁ chain₂ co₂tan₅₄ a₂qui₃mi₃ ne₄ Diú₄ o₄quió'₄ le₃jín₃ 'éi₂.
- ²⁶ Jaun₂ né₃, dsi₂ten₅₄ bá₄ a₂lín₅ Jesús jme₂dsa₂ dsen₅₄ i₂jme₁'nió'₅ quián₂ jniog₄. 'Éi₂ bá₄ i₂jnió₅, 'i₁caun₂ a₂'lig'₅₄ tsá₃ 'e₂ cha₂ ja₁coin₂, on₃ gué'₂ dso₄ rë₂cáin'₄, i₂rë₂nja'₅₄ cau₅ tsá₃ quian'₅₄ dsa₂ i₂'no₅ dso₄, i₂ca₂ron'₂ gué₄ nei₅ con'₂ gué₄ guei'₅₄ mi₂güig₃.
- ²⁷ Tsá₃ lín₅ lia'₂ lín₅ jme₂dsa₂ dsen₅₄ sián'₂. Tion₅₄ 'nió'₅ qui₂jme₃dsiain₂₃ já'₂ a₂jén'₅ ne₄ Diú₄ lia'₂ caun₂ jmig₄, o₄quió'₄ dsáu₁ guioin₅₄ le₂nja'₅, jaun₂ gué₄ o₄quió'₄ dsáu₁ dsa₂ juig₂. La₁ ia₁ Jesús né₃ co₂ráun₂ tan₅₄ bá₄ ca₂jmo₃ jme₁ca₂jén'₂ 'niog₅.
- ²⁸ Jaun₂ Si₂ 'Éi'₃ quió'₅ Moisés né₃, 'iin₂₃ dsa₂ mi₂güig₃ 'uan₅₄ a₂lén₂ jme₂dsa₂ dsen₅₄. La₁ cang₂ gué₄ jaun₂, ca₂cuë₃ Diú₄ jág₁ quió'₅ ca₂'iin₃ 'niog₅ jme₁ca₂'iin₃ Ja₁ni'₅₄ a₂lén₂ 'éi₂ jme₂dsa₂ dsen₅₄ con'₂ tan₅₄ ia₁ ca₂jme₃'niai₂₃ co₂nei'₅₄.

Jesús bá₄ i₂chén'₅ ne₄ jág₁ 'mí₂ a₂lî'₅₄ quian'₅₄ Diú₄

- 8** ¹ A₂la₂ bá₄ jág₁ dsen₅₄ gué₄ a₂ma₂ja₂náu₅ jnia'₅₄ jua'₂: a₂chan₂ bá₄ jan₂ jme₂dsa₂ dsen₅₄ le₂'éi₂ quián₂ jniog₄, i₂ma₂ca₂guá₂ tē₂le₃ gu₂ ne₁ ne₄ta₁ quió'₅ Diú₄ guei'₅₄ i₂juí₃.
- ² Ján₃ bá₄ jme₂ti₃ a₂lín₅ jme₂dsa₂ dsen₅₄ dsi₂néi₂ guá'₅ jnió₅ tē₃dsón'₂ a₂ca₂chi'₃ 'niog₅ Te₁gui'₅₄, on₃jua'₅₄ a₂ca₂jmóg'₃ dsa₂ mi₂güig₃.
- ³ Le₃jín₃ jme₂dsa₂ dsen₅₄ rë₂'fin₁ ia₁jaun₂ qui₃jén'₃ 'e₂ cué'₃ Diú₄, qui₃dsiin'₂ já'₂ né₃ ne₄ Diú₄. 'Uig₅₄ jaun₂ tion₅₄ 'nió'₅ a₂cha₂ caun₂ 'e₂ a₂jén'₃ Jesucristo ne₄ 'éi₂.
- ⁴ Jua'₅₄ mei'₂ gué₃ 'éi₂ né₃, 'ein₅₄ gua'₅₄ 'uë₃, on₃ gué'₂ jme₁lén₂ jme₂dsa₂, ia₁ chan₂ bá₄ gué₄ jme₂dsa₂ i₂qui₂jén'₅ 'e₂ cuë₃ lia'₂ con'₂ lé₅ quí'₅ Si₂ 'Éi'₃ quió'₅ Moisés.
- ⁵ Jme₂dsa₂ la₂ né₃ jme₂ti₃ ta₁ a₂lín₅, dsi₂néi₂ guá'₅, a₂lé₅ nió'₄ a₂rë₂'uin₄ quió'₅ ja₁jnió₅ a₂cha₂ guei'₅₄ i₂juí₃; a₂lé₅ co₂'nió'₄ 'en'₂ a₂cuë₅ léi₄ quió'₅ a₂ma₂já₅. Ma₂ne₄ bá₄ jniog₄ a₂rë₂'uin₄ bá₄ jaun₂, ia₁ lia'₂ con'₂ jme₁ma₂chi'₃ Moisés guá'₅ tabernáculo jaun₂, ca₂juá'₂ Diú₄: “Jag₄ de'₂ tion'₂ jui₅ jmo₄ con'₂ lé₅ nió'₄ a₂ca₂'ë₃ jniá₂ ne₄ má'₂.”^z

^y17,21 Salmo 110:4. Chog₅₄ si₂ a₂dse₃ gué₄ tsá₃ le₁ton₅ jág₁ a₂tio'₅₄ 'nió'₃ corchetes [le₂la₂].

^z5 Éxodo 25:40.

⁶ La₁ia₁ jme₂dsa₂ dsen₅₄ quián₂ jniog₄ guë'₂ né'₃, ma₂ca₂'ió'₃ ta₁ a₂jlá'₁ gué'₄ lin₃. Ján₃ bá₄ le₂në'₅ a₂jlá'₁ gué'₄ lin₃ jág₁ a₂lí'₅₄ a₂chén'₅ 'éi'₂ ne₄, ia₁ a₂'io₅ 'uig₅₄ bën₂ a₂dse₃ gué'₄ a₂lé'₅ jág₁ a₂ma₂cuë'₃ Diú₄.

⁷ Ia₁ jua'₅₄ mei'₂ gué'₃ jág₁ a₂jme₁lí'₅₄ le₂'uig₅₄ tsá'₃ 'e₂ jme₁'nió'₅, jaun₂ tsá'₃ 'uig₅₄ cha₂ jua'₅₄ a₂jme₁lé'₂ jág₁ jë'₁ca₂të'₂ táng₃.

⁸ Ia₁ Diú₄ né'₃ ca₂dsó'₂ ja₁con₂ dsa₂ 'éi'₂ caun₂ a₂tsá'₃ rë'₂ñia₅, jaun₂ ca₂juá'₂:

Jiá'₃ caun₂ jmig₄, juá'₂ Te₁gui'₅₄,
a₂jmo₅₄ jniá'₂ caun₂ jág₁ 'mí'₂
a₂lí'₅₄ quian'₅₄ dsa₂ juig₂ Israel
quian'₅₄ dsa₂ juig₂ Judá né'₃.

⁹ On₃jua'₅₄ a₂lé'₂ lia'₂ lé'₅ jág₁
jme₁ca₂jmo₃ jniá'₂ quian'₅₄ dsa₂ can'₅₄ quián₅
lia'₂ con'₂ jmig₄ jme₁ca₂të'₅₄ jniá'₂
ca₂jmá'₃ gu₂ ca₂'uüin'₅₄ 'uë'₃ Egipto.
La₁ tsá'₃ ca₂jme₃ti₃ con'₂ lé'₅ jág₁ quió'₃
a₂jme₁ca₂jmo₃ jniá'₂ quian'₅₄.

'Uig₅₄ jaun₂ bá₄ ca₂téin₃ jniá'₂,
juá'₂ Te₁gui'₅₄.

¹⁰ Jág₁ a₂jmo₅₄ jniá'₂ quian'₅₄ dsa₂ juig₂ Israel
jë'₁ma₂ñí'₂ jmig₄ jaun₂ lé'₂ le₂la₂, juá'₂ Te₁gui'₅₄:
Co₅₄ jniá'₂ 'éi'₃ quió'₃ ja₁'i₄ dsi₄ dsa₂.
Ján₃ bá₄ le₂jaun₂ taun₅₄ jniá'₂ né'₃ të'₂dsí'₅.
Jaun₂ gué'₄ lén₂ jniá'₂ Diú₄ quián₅,
dsa₂ 'éi'₂ guë'₂ né'₃ léin₂ dsa₂ juig₂ quiáng₃.

¹¹ Tsá'₃ 'nió'₅ jua'₅₄ jme₃tün₂₃
le₂jan₂ le₂jan₂ dsa₂ go₅₄, on₃ guë'₂ riin'₅₄,
ia₁jaun₂ le₃cuün₂₃ Te₁gui'₅₄,
ia₁ le₃jín₃ bá₄ le₃cuig₅ jniá'₂
lia'₂ i₂me'₂ gué'₄ lia'₂ i₂juin'₂ né'₃.

¹² Jniá'₂ né'₃ a₂ñéi'₂ dsi₃ 'éng₄
le₃jé'₃ a₂'lig'₅₄ a₂qui₂rë'₂cáin'₄,
lia'₂ o₁líg'₂ jmig₄ tsá'₃ ma₃dsiog'₂ dsi₃
dsáu₁ dsa₂.^a

¹³ Jui₁lia'₂ jë'₁'ë'₅ Diú₄ jág₁ 'mí'₂ a₂lí'₅₄, co₂'nió'₄ a₂jmo₂₃ a₂tsá'₃ ma₃ta₁ tí₄
jág₁ a₂jme₁lí'₅₄ le₂'uig₅₄. Jui₁lia'₂ a₂tsá'₃ ta₁ tí₄ né'₃, a₂ma₂'ei₅ ne₄ lé'₂
gui'₅₄, a₂ma₂ja₂quián₃ dsi₃'én₂ bá₄ jaun₂.

^a8-12 Jeremías 31:31-34.

Guá⁵ a₂cha₂ gua⁵⁴ 'uë₃ la₂, quian⁵⁴ guá⁵ a₂cha₂ guei⁵⁴ i₂juí₃
9 ¹Në₃ né₃, jui₁lia² jág₁ a₂jme₁li⁵⁴ le₂'uig₅₄, jme₁quian⁵⁴ 'éi³
 jui₁lia² 'a₂ lia² jme₃ti₃ dsa₂ ne₄ Diú₄, ján₃ bá₄ jme₁cha₂ caun₂
 ja₁jñió₅ a₂ca₂jmo₃ dsa₂ mi₂güí₃. ²Jui₁lia² guá⁵ tabernáculo jaun₂:
 dsi₂néi₂ le₂'uig₅₄ jaun₂ jme₁chí⁴ ni₁ñí₁ a₂le₁dsi₅₄ tag₄ ja₁le₁guí² si₂,
 quian⁵⁴ ni₁mesa ja₁nio₅ i₁ñí⁴ jñió₅; "ja₁jñió₅" jme₁chei₂ dsi₂néi₂
 le₂'uig₅₄ jaun₂. ³Le₃co⁵⁴ 'mi² cortina ja₁ca₂té₂ táng₃, jme₁lé₄ ja₁chei₂
 Ja₁jñió₅ Lin₃ Gué⁴. ⁴Ja₁jaun₂ jme₁chí⁴ caun₂ ne₄chei₂ a₂lé₅ jmá³
 quian⁵⁴ cu₄nióg₄ ja₁qui₂dsi² chen₂, quian⁵⁴ tsi₁gu₅ quió⁵ jág₁ a₂li⁵⁴
 quian⁵⁴ Diú₄. Rë₂lióg₃ ta₁caun₂ tsi₁gu₅ quian⁵⁴ cu₄nióg₄. 'Ñió³ jaun₂
 jme₁chí⁴ ni₁dsig₁ cu₄nióg₄ a₂jme₁tio⁵⁴ i₁ñí⁴ maná, quian⁵⁴ 'ma₂'i⁵⁴
 quió⁵ Aarón a₂ca₂'ia₂ tsin₅ né₃. Ján₃ bá₄ jme₁tio⁵⁴ ni₁cang₁ 'í₂ a₂le₁ton₅
 jág₁ a₂li⁵⁴ quian⁵⁴ Diú₄. ⁵Ne₄ tsi₁gu₅ jaun₂ jme₁tión₂ le₁jné₅ querubines,
 co₂'nió⁴ léi₄ a₂tág₅ co₂'né⁵ quió⁵ Diú₄. Jme₁le₁jné₅ qui₂rë₂jlë₅ quian⁵⁴
 tsi₁rë₂cu₅ ja₁'én₂ Diú₄ dsáu₁ dsa₂. La₁ia₁ tsá₃ jë₄ jua⁵⁴ le₃jua⁵⁴ gué⁴
 jnia⁵⁴ jág₁ 'lióng₂ jui₁lia² ca₂le₃jé₃ a₂në₅, ne₄ si₂ la₂.
⁶Jme₁ma₂lë₅ co₂jñia⁵⁴ le₃jé₃ a₂jaun₂ né₃, jaun₂ gué⁴ qui₂dsi₂ton⁵⁴
 i₂gú³ jme₂dsa₂ dsi₂néi₂ le₂'uig₅₄ qui₂dsi₂jmo² lia² con² lé₅ ta₁ a₂lín₅.
⁷La₁ia₁ jë₁ca₂té₂ táng₃ dsi₂néi₂, dsi₂'í₂ jñia⁵⁴ lia² jme₂dsa₂ dsen₅₄
 co₂ráun₂ lia² caun₂ ñi₂, la₁ tsá₃ 'í₂ jua⁵⁴ tsá₃ quian₅ jmi₄ já²
 a₂qui₂dsi₃jen⁵⁴ o₄quió⁴ dsáu₁ 'ñiog₅ quian⁵⁴ dsáu₁ dsa₂ juig₂ a₂ca₂'náu₂
 të₃ tsá₃ ñi₅. ⁸Le₂në₅ jme₁jme₂jniá₂ Jme₂dsí₂ Jñió₅, a₂tsá₃ jme₁ma₂rë₂na₄
 gué⁴ jui₅ ja₁dsi₃ton⁵⁴ dsa₂ ja₁jñió₅ lin₃ gué⁴, të₁lia² jme₁chí⁴ gué⁴ guá⁵
 le₂'uig₅₄. ⁹Co₂'nió⁴ a₂jáng⁵ léi₄ a₂la₂, jui₁lia² quió⁵ jmig₄ rë₂në₃, ia₁
 le₃jé₃ a₂cué³ dsa₂ Diú₄, quian⁵⁴ le₃jín₃ já² a₂qui₂jén⁵ dsa₂ ne₄ Diú₄ né₃,
 tsá₃ a₁jaun₂ tió⁵ le₃'ñia₅ dsa₂ jua⁵⁴ a₂jñiá² a₂qui₂dsi₂jñi₅ dsí₅. ¹⁰Jñia⁵⁴
 lia² jaun₂ bá₄ ta₁ qui⁵ le₃jé₃ a₂jaun₂ jui₁lia² 'a₂ lia² lé₅ má₃ a₂gué⁵
 dsa₂, a₂'lín² dsa₂, quian⁵⁴ le₃jé₃ gué⁴ 'e₂ a₂jmo₂₃ a₂le₁jín₃, jmá³ 'éi³
 quió⁵ le₃co⁵⁴, jaun₂ quen₅ ca₂tiá₂, ca₂lia² jme₃rë₃ Diú₄ le₃jé₃.

Ta₁ a₂quí⁵ jmi₄ Cristo

¹¹La₁ia₁ ma₂guan₅ Cristo, jaun₂ 'éi₂ bá₄ ma₂lín₅ jme₂dsa₂ dsen₅₄
 i₂quió⁵ le₃jé₃ a₂dse₃ a₂ma₂o₂lé₂. Ma₂ca₂'í₃ guá⁵ jlá¹ gué⁴ a₂rë₂'ñia₅,
 on₃jua⁵⁴ a₂ca₂jmo₃ dsa₂ mi₂güí₃. Co₂'nió⁴ le₃jua⁵⁴, on₃jua⁵⁴ quió⁵
 mi₂güí₃ la₂. ¹²On₃jua⁵⁴ a₂ca₂'í₃ të₂le₃ quian⁵⁴ jmi₄ chein₄ lau₂ on₃ gué⁴
 quian⁵⁴ jmi₄ guein₂ ca₁jui₅ né₃, la₁ të₂le₃ quian⁵⁴ jmi₂ 'ain₅₄ 'ñiog₅ bá₄
 ca₂'í₃ ja₁jñió₅ gué⁴ co₂ráun₂ tan₅₄, jaun₂ le₂në₅ bá₄ ca₂'náu₂ a₂lió₂ jniog₄
 co₂tan₅₄. ¹³Dsón² bá₄ dsau₅ qui⁵ ta₁ jui₁lia² jmi₄ ca₁jui₅, quian⁵⁴ jmi₄
 chein₄ lau₂, quian⁵⁴ ti₁juá₃ quió⁵ guein₂ ca₁jui₅ i₂qui₂dsin² ne₄chei₂,
 a₂qui₂rë₂séi₂ ne₄ quió⁵ dsa₂ i₂tsá₃ le₁jín₃. Qui⁵ ta₁ a₂jme₃jñió₃ jui₁lia²
 dsa₂ i₂ma₂le₁jín₃ le₃co⁵⁴. ¹⁴La₁ ja₂lin₃ gué⁴ quen₅ jmi₄ Cristo i₂ca₂jén²
 'ñiog₅ ne₄ Diú₄ të₂le₃ quian⁵⁴ Jme₂dsí₂ i₂chan₂ co₂tan₅₄, ca₂join₃ të₃ tsá₃

'e₂ rē₂cáin'₄. Quian'₅₄ jui₅bí₂ jmi₄ Cristo a₂jmo₅ le₁jé₃ tē₂dsi₅ jniog₄, a₂tsá₃ ma₃jmo₂ jniog₄ a₂jio₅ jui₅ 'mú₃ ia₁jaun₂ lé₂ jme₁ti₁ jniog₄ ne₄ Diú₄ jén'₃.

¹⁵ 'Uig₅₄ jaun₂, Jesucristo bá₄ lín₅ i₂chén'₅ ne₄ jág₁ 'mí₂ a₂li'₅₄^b quian'₅₄ Diú₄, ia₁jaun₂ jui₁lia'₂ i₂ma₂ca₂tág₃ Diú₄, lé₂ le₃gue₃ a₂ca₂tín₂ a₂jio₅ co₂tan₅₄ con'₂ lé₅ jág₁ a₂ma₂cuē₃ Diú₄ a₂cuē₃. Ia₁ quian'₅₄ 'mú₃ quió'₅ Cristo, ca₂lón₂ dsa₂ i₂ca₂'náu₂ dso₄ lia'₂ con'₂ jme₁li'₅₄ gué₄ jág₁ le₂'uig₅₄.

¹⁶ Jui₁lia'₂ ja₁ron₅ jág₁ a₂ma₂quiog₂ dsa₂ né₃ gué₄ a₂jóin₂, tion₅₄ 'nió'₅ con₂ dsa₂ jág₁ dsau₅ chi₂jua'₂ ma₂jon₅ bá₄ dsa₂ i₂ca₂jmo₃, ia₁jaun₂ bá₄ lé₂ le₃ti₃ jág₁ a₂ca₂quiog₂ jaun₂. ¹⁷ Jaun₂ lē₃, tsá₃ ta₁ tí₄ jág₁ le₂jaun₂ tē₁lia'₂ nē₅ bá₄ chan₂ dsa₂ i₂ca₂jmo₃; jnia'₅₄ lia'₂ jē₁ma₂ca₂join₃ bá₄ qui'₅ ta₁.

¹⁸ 'Uig₅₄ jaun₂, jág₁ a₂jme₁li'₅₄ né₃, tsá₃ ca₂quí'₃ ta₁ jua'₅₄ tsá₃ ca₂tang₂ jmi₂. ¹⁹ Ia₁ cang₂ jme₁ma₂ca₂'é₂ Moisés ca₂le₃jé₃ jág₁ quió'₅ 'Éi'₃ Juá'₅ ca₂'é'₃ dsa₂ juig₂, jaun₂ gué₄ ca₂can₃ ni₁jni₂ guéin₂ quió'₅ já'₂ cha'₂, quian'₅₄ caun₂ ni₁gu'₂ ni₁'ma₂ hisopo, jaun₂ ca₂jme₃lé₃ quian'₅₄ jmi₄ guein₂ ca₁jui₅ quian'₅₄ jmi₄ chein₄ lau₂ a₂rē₂cón'₅ quian'₅₄ jmig₂,^c jaun₂ gué₄ ca₂séi₂ lia'₂ ne₄ si₂ a₂rē₂bin₅ ja₁le₁ton₅ 'éi'₃, lia'₂ ne₄ quió'₅ le₃jín₃ dsa₂ né₃. ²⁰ Jaun₂ gué₄ ca₂tsí'₃ dsa₂ juig₂: "A₂la₂ bá₄ jmi₂ quió'₅ jág₁ a₂ma₂li'₅₄ quian'₅₄ Diú₄, lia'₂ con'₂ lé₅ 'éi'₃ a₂ma₂jmo₃ Diú₄ quián'₂ 'nia'₂."^d ²¹ Ján₃ bá₄ ca₂séi₂ Moisés quian'₅₄ jmi₂ jaun₂, guá'₅ tabernáculo quian'₅₄ le₃jé₃ gué₄ a₂jmo'₂ dsa₂ ta₁ guá'₅. ²² Dsón'₂ bá₄ jaun₂, con'₂ lé₅ ta₁ qui'₅ Si₂ 'Éi'₃, mei'₂ tsá₃ le₃jé₃ bá₄ 'nió'₅ qui₂le₃chí₂ quian'₅₄ jmi₂. Jaun₂ tsá₃ o₂én₂ dso₄ cha₂ jua'₅₄ tsá₃ qui₂i₂'o₅₄ jmi₂.

Jmi₂ a₂ca₂jén'₃ Cristo bá₄ jniá'₂ dsáu₁ dsa₂

²³ Jaun₂ lē₃, tion₅₄ bá₄ qui₂le₃chí₂ le₂nē₅ quian'₅₄ jmi₄ já'₂ ca₂le₃jé₃ a₂jaun₂ a₂qui₂rē₂'uin₄ jui₁lia'₂ quió'₅ guei'₅₄ i₂juíg₃. La₁ia₁ ca₂le₃jé₃ a₂nē₅ a₂cha₂ guei'₅₄ i₂juíg₃ né₃, tion₅₄ 'nió'₅ séi₂ quian'₅₄ jmi₂ a₂dse₃ gué₄ con'₂ gué₄ a₂jaun₂. ²⁴ Ia₁ on₃jua'₅₄ a₂ca₂'í₃ Cristo dsi₂néi₂ ja₁jnió₅ jaun₂ a₂rē₂lag₄ quian'₅₄ gu₂-tag₄ dsa₂ mi₂güí₃, a₂rē₂'uin₄ quió'₅ ja₁jnió₅ 'ñiog₅ dsón'₂, la₁ tē₂le₃ co₂dsau₅ guei'₅₄ i₂juíg₃ 'ñiog₅ dsón'₂ bá₄ ca₂'í₃, ja₁qui₂jme₂jniai₂₃ jmig₄ rē₂né₃ ne₄ Diú₄ o₄quián₂ jniog₄. ²⁵ Tsá₃ jaun₂ qui₂ca₂'í₃ i₂gú'₃ jua'₅₄ qui₂ca₂jén'₂ 'ñiog₅ jui₁lia'₂ dsi₂'í₂ jme₂dsa₂ dsen₅₄ ja₁jnió₅ gué₄ lia'₂ caun₂ ni₂ a₂qui₂dsi₂jen'₅₄ jmi₄ i₂sián'₂. ²⁶ Jua'₅₄ mei'₂ gué₃ le₂jaun₂ né₃, tion₅₄ bá₄ jme₁'nió'₅ jóin₂ 'lióng₂ ráun₂ ca₂le₃ ca₂nio₃ mi₂güí₃. La₁ia₁ le₂la₂ bá₄ lé₅ jui₁lia'₂ rē₂né₃, a₂jē₁ma₂ca₂dsin₃ jmig₄, ca₂jme₃jniá₂ Cristo co₂ráun₂ tan₅₄ bá₄ ia₁jaun₂ lé₂ le₃jniá'₂ dsáu₁ dsa₂ tē₂le₃ quian'₅₄ a₂ca₂jén'₂ 'ñiog₅. ²⁷ Jaun₂ jui₁lia'₂ co₂ráun₂ bá₄ ca₂tín₂ dsa₂ mi₂güí₃ dsiáin₃, jaun₂ cang₂ jaun₂ jiá₃ jmig₄ jē₁tē₃dsi₅₄ 'éi'₃, ²⁸ ján₃

^b15 'Nio'₂ ja₁ton₅ Mateo 26:28, Marcos 14:24, Lucas 22:20, 1 Corintios 11:25.

^c19 'Nio'₂ ja₁ton₅ Juan 19:34.

^d20 Éxodo 24:8.

bá₄ le₂jaun₂, co₂ráun₂ tan₅₄ bá₄ ca₂jon₃ Cristo ia₁jaun₂ qui₃cán₂ dsáu₁
dsa₂ mi₂güí₃. Cang₂ gué₄ jaun₂ jme₃jniai₂₃ jë₁ca₂té₂ táng₃, la₁ on₃jua'₅₄
'uig₅₄ dsáu₁ dsa₂, a₂ja₃lioin₅₄ jui₁lia'₂ i₂qui₂le₁jñiog₅ bá₄.

10 ¹ Ia₁ Si₂ 'Éi'₃ quió'₅ Moisés né₃, co₂'nió'₄ caun₂ 'en'₂ quió'₅
a₂dse₃ a₂ja₃lé₂, on₃jua'₅₄ rë'₂ 'a₂ lia'₂ lé₅ dsón'₂. 'Uig₅₄ jaun₂,
lia'₂ o₁líg'₂ jmi₄ tsá₃ tió'₅ 'Éi'₃ jaun₂ jua'₅₄ a₂jme₃'ñiai₂₃ jui₁lia'₂ dsa₂
i₂ja₂quián₃ ja₁con₂ Diú₄ të₂le₃ quian'₅₄ a₂caun₂ qui₂jén'₃ jmi₄ já'₂
le₂jaun₂, lia'₂ 'í₂ ñi₂.

² Jua'₅₄ mei'₂ gué₃ tió'₅ le₂jaun₂, ÷tsa₁ jme₁ma₂'ná₃ a₂jén'₃ dsa₂ já'₂ ne₄
Diú₄, lín'₂ 'nia'₂? Ia₁ tsá₃ ma₃'e₂ qui₂dsi₂jñi₅ dsí₅ dsa₂ dsáu₁ i₂jme₂ti₃
le₂jaun₂ jë₁ma₂ca₂rín'₂ jme₂dsí₂ quió'₅.

³ Të₂le₃ qui₂dsau'₂ dsí₅ bá₄ dsa₂ lia'₂ 'í₂ ñi₂ a₂jén'₂ já'₂ a₂qui₂rë₂cáin'₄
dso₄, ⁴ ia₁ tsá₃ lé₂ jñiá'₂ dsáu₁ dsa₂ jui₁lia'₂ jmi₄ ca₁jui₅ quian'₅₄ jmi₄
chein₄ lau₂.

⁵ 'Uig₅₄ jaun₂, lia'₂ con'₂ jme₁ca₂'í₃ Cristo mi₂güí₃, ca₂juá'₂ ca₂tsí'₃
Diú₄:

Tsá₃ 'niog'₂ a₂qui₃jén'₂ dsa₂ já'₂ ne'₅₄,
on₃ guë'₂ 'niog'₂ 'e₂ jme₁cué'₅ dsa₂ 'ne₂.

La₁ ca₂jmo'₅₄ co₂jñia₅₄ quió₃
caun₂ ñi₄ dsa₂ mi₂güí₃.

⁶ Tsá₃ ca₂té₂ 'au'₂ a₂qui₂dsín'₂ dsa₂ já'₂,
on₃ gué₄ ca₂té₂ 'au'₂ 'e₂ a₂qui₂ca₂cué'₃ dsa₂ 'ne₂
o₄quió'₄ dsáu₁ dsa₂.

⁷ 'Uig₅₄ jaun₂ ca₂juá'₃:

“Jag₄, la₂ guio₃, jmo₅₄ a₂'ñio₂ 'au'₂ 'ne₂,
Diú₄ quiáng₃,

jui₁lia'₂ chi₁ton₅ ne₄ si₂ a₂rë₂bin₅,
a₂'ag₂₃ jniá₂.”^e

⁸ Le₂'uig₅₄, juá'₂: “Tsá₃ 'nio₃ Diú₄ on₃ guë'₂ të₅ dsí₅ a₂qui₃jén'₂ dsa₂ já'₂
ne₅₄, on₃ guë'₂ jui₁lia'₂ a₂jme₁cué'₅ dsa₂ Diú₄ o₄quió'₄ dsáu₁ dsa₂”,
(o₁jñia'₅₄ jén'₃ dsa₂ lia'₂ con'₂ qui₅ 'Éi'₃ a₂'nió'₅ jmo₃ dsa₂).

⁹ Jaun₂ né₃, cang₂ gué₄ jaun₂, juá'₂: “La₂ guio₃ jmo₅₄ a₂'ñio₂ 'au'₂ 'ne₂,
Diú₄ quiáng₃.” Co₂'nió'₄ a₂juá'₂ ca₂dsia₃ cau₅ a₂le₂'uig₅₄ jaun₂, ia₁jaun₂
ca₂chi'₃ jág₁ jë₁ca₂té₂ táng₃.

¹⁰ 'Uig₅₄ ia₁ a₂ca₂jmo₃ Jesucristo a₂'ñio₂ dsí₅ Diú₄ jaun₂, ma₂ca₂rë₃jñi₄
jñiog₄ jme₁ca₂jén'₃ ni₁ñi₁₂ 'ñiog₅ co₂ráun₂ tan₅₄. ¹¹ Caun₂ tión₂ bá₄
jme₂dsa₂ lia'₂ 'í₂ jmi₄ a₂qui₂jmo₂₃ ta₁ a₂lín₅, lia'₂ ma₂jmo₂₃ jaun₂ bá₄
a₂qui₂jén'₂ já'₂ 'lóng₂ ráun₂, ton'₂ tsá₃ tió'₅ guë'₂ 'éin₂ dsáu₁ dsa₂.

¹² La₁ Jesucristo né₃, jme₁ma₂ca₂jén'₂ 'ñiog₅ co₂ráun₂ tan₅₄ jaun₂
o₄quió'₄ dsáu₁ dsa₂, jaun₂ gué₄ ca₂guá₂ të₂le₃ gu₂ ne₁ Diú₄.

^e7 Salmo 40:6-8.

¹³ Ja₁jaun₂ guá₅ chi₁jñia₂₃ ca₂lia'₂ ca₂jmo₃ Diú₄ co₂'nió'₄ caun₂ ja₁chi'₃ tag₅₄ quian'₅₄ quió'₅ dsa₂ i₂'iog₅₄ quió'₅.

¹⁴ Ia₁ të₂le₃ quian'₅₄ a₂ca₂jéin'₂ co₂ráun₂ jaun₂, ca₂rë₃'ñia₅ co₂tan₅₄ dsa₂ i₂lë₅ 'í₁ quiáin₅.

¹⁵ Ján₃ bá₄ le₂jaun₂ jáng'₅ jág₁ dsau₅ Jme₂dsí₂ Jñió₅. Ca₂juá'₂ le₂'uig₅₄:

¹⁶ Jág₁ a₂jmo₅₄ jniá₂ a₂li'₅₄ quian'₅₄ dsa₂ 'éi₂

cang₂ jmig₄ jaun₂,

lé₂ le₂la₂, juá'₂ Te₁gui'₅₄.

Co₅₄ jniá₂ 'éi'₃ quió₃ të₂dsí₅ dsa₂ 'éi₂.

Ján₃ bá₄ taun₅₄ jniá₂ ja₁'i₄ dsi₅₄ táng₃.^f

¹⁷ Cang₂ gué₄ jaun₂ juá'₂ táng₃:

Lia'₂ o₁líg'₂ jmig₄ tsá₃ ma₃dsiog'₂ dsi₃ jniá₂

dso₄ a₂jme₁rë₂cáin'₄,

on₃ gué'₂ 'e₂ a₂'lig'₅₄ a₂ma₂jmo₃.^g

¹⁸ Jaun₂ né₃, chi₂jua'₂ ma₂ca₂'en₃ dsáu₁ dsa₂, jaun₂ tsá₃ ma₂'e₂ 'nió'₅ jén'₃ gué₄ dsa₂ o₄quió'₄ dsáu₁.

Ma₃ jme₁quián₄ jniog₄ ja₁con₂ Diú₄

¹⁹ Jaun₂ lë₃, rin'₅₄ jniog₄, 'uig₅₄ ia₁ a₂ma₂lé₂ dsi₁tió'₄ jniog₄ caun₂ bá₄ 'ei₅ dsi₅ ca₂të₂ ja₁jñió₅ lin₃ gué₄ të₂le₃ quian'₅₄ jmi₄ Jesucristo, ²⁰ të₂le₃ quian'₅₄ jui₅ 'mí₂ jén'₃ a₂ca₂niá₃ 'éi₂ në₂jag₄ bá₄ të₂le₃ quian'₅₄ 'mi'₂ cortina, co₂'nió'₄ le₃jua'₅₄ të₂le₃ quian'₅₄ ni₁ñi₁₂ 'ñiog₅, ²¹ ján₃ bá₄ 'uig₅₄ ia₁ a₂chan₂ jme₂dsa₂ dsen₅₄ juin'₂ quián₂ jniog₄ i₂niog₅ gu₂ dsa₂ quián₅ Diú₄, ²² 'uig₅₄ jaun₂ né₃, ma₃ jme₁quián₄ jniog₄ ja₁con₂ Diú₄ ca₂le₃jé₃ dsi₅ jniog₄, caun₂ bá₄ 'ei₅ dsi₅ a₂'éin₂, a₂tsá₃ ma₃'e₂ qui₂dsi₂ñi₅ dsi₅ jniog₄, në₂jag₄ bá₄ a₂ma₂qui₂le₁ chí₄ a₂ma₂qui₂le₁ séi₂ dsi₅ jniog₄. Ján₃ bá₄ le₂jaun₂ co₂'nió'₄ a₂ma₂ca₂rin'₂ ni₁ñi₁ jniog₄ quian'₅₄ jmi₂ le₁jé₃.

²³ Jui₁náu₂ jniog₄ tiá₂ a₂'éin₂, tsá₃ jui₁'éi₂ jniog₄ caun₂-tin₃ dsi₅ jui₁lia'₂ jág₁ a₂'ín₂ dsi₅. Ia₁ i₂rë₂ti'₅₄ bá₄ Diú₄ i₂ma₂cuë₃ jág₁ quió'₅.

²⁴ Ján₃ bá₄ jui₁'niog'₅₄ jniog₄ dsi₅ 'a₂ lia'₂ tion'₅₄ jniog₄ jág₁ rin'₅₄ le₂jau₂ le₂jau₂ a₂jme₁'nio₃ jniog₄ dsa₂, a₂jmo₁ jniog₄ a₂dse₃.

²⁵ Tsá₃ jui₁tí₄ jniog₄ a₂ñag'₂ jniog₄ co₂lë₅, jui₁lia'₂ ma₂tin₂ i₂lin₅₄, të₂le₃ 'nió'₅ cuë'₅₄ jniog₄ bí₂ rin'₅₄ le₂jau₂ le₂jau₂, të₂le₃ lé₅ gué₄ ia₁ ma₂léi₄ a₂ma₂ja₂quián₃ jmi₂ jaun₂.

²⁶ Ia₁ në₁jua'₂ a₂ta₁ dsi₅ jniog₄ caun₂ qui₂'niog₂ dso₄ të₃ ma₂ne₅₄ jág₁ dsau₅, jaun₂ tsá₃ ma₂'e₂ cha₂ gué₄ jua'₅₄ lé₂ le₃jen'₄ jniog₄ o₄quió'₄ dsáu₁.

²⁷ Jñia'₅₄ lia'₂ a₂jaun₂ bá₄ 'ei₅ gué₄ a₂jñia₅ jniog₄ a₂'ei₅ gau₂ jë₁qui₃dsi₅ Diú₄ 'éi'₃, jui₁lia'₂ jë₁cau₂ si₂ a₂quió₃ i₂'iog₅₄ quió'₅ Diú₄.

²⁸ Jui₁lia'₂ dsa₂ i₂tsá₃ dsáu₅ dsí₅ 'Éi'₃ quió'₅ Moisés, tion₅₄ bá₄ jóin₂ tsá₃ o₂'én₂ dso₄ cha₂ quió'₅, 'uig₅₄ jág₁ dsau₅ a₂jáng'₅ on₃-ún₂.^h

^f16 Jeremías 31:33.

^g17 Jeremías 31:34.

²⁹ Jaun₂ né₃, í'e₂ gué₄ uig₅ ca₂tín₂, lín'₂ 'nia'₂, jui₁lia'₂ dsa₂ i₂qui₂tsón'₁ Ja₁ñi'₅₄ Diú₄, jui₁lia'₂ dsa₂ i₂tsá₃ ji'₅₄ jmi₄ 'éi₂ a₂ca₂lí'₃ jág₁ a₂con'₂ ca₂chein'₃ 'éi₂, jui₁lia'₂ dsa₂ i₂të₂'on'₂ Jme₂dsí₂ quián₅ Diú₄ i₂'ua₁ dsí₅?

³⁰ Ma₂ne₄ bá₄ jniog₄ a₂ca₂juá'₂ Te₁gui'₅₄: “Jniá₂ bá₄ ca₂tíng₂ 'é₄ uig₅ dsa₂; ján₃ bá₄ jniá₂ quí₄.”ⁱ Con'₂ siá'₂ ca₂juá'₂: “Qui₃dsí₅ Te₁gui'₅₄ 'éi'₃ ja₁con₂ dsa₂ juig₂ quiáin₅.”^j

³¹ iA₂gau₂ bá₄ jaun₂ a₂tián'₃ dsa₂ o₄gú₃ Diú₄ jén'₃!

³² La₁ dsá₂ 'au'₂ 'nia'₂ jmo₄ jmi₄ le₂jñiá'₅, lia'₂ con'₂ le₂'uig₅₄ jme₁ca₂rë₃ñí'₂ 'au'₂ 'nia'₂, ján₃ bá₄ 'a₂ lia'₂ juin'₂ 'au'₂ 'nia'₂ ca₂tiang'₃ ca₂gueng'₅₄ mi'₅₄ o₂i₁ dsi₅ quian'₅₄ uig₅ a₂ca₂i₃ñí'₂.

³³ I₂lín₅₄ 'nia'₂ qui₂ca₂jnáu'₂ dsa₂ jág₁ qui₂ca₂jmóg'₂ të₃jín₄ dsa₂ juig₂. I₂lín₅₄ guë'₂ ca₂jme₃quiong'₅₄ ca₂jme₃quian'₅₄ dsa₂ i₂qui₂ca₂ñág₃ uig₅ le₂në₅.

³⁴ 'Nia'₂ né₃ ca₂dsia'₅₄ ñéi₂ 'au'₂ i₂jme₁tion'₅₄ né'₃ 'má₃. Ján₃ bá₄ ca₂jmo'₅₄ 'nia'₂ 'io'₂ ca₂tiang'₃ lia'₂ con'₂ jme₁qui₂ca₂jñiá'₂ dsa₂ le₃jé₃ 'e₂ a₂jme₁cha₂ quián'₂ 'nia'₂. Ia₁ ñi'₅₄ bá₄ 'nia'₂ a₂cha₂ guei'₅₄ i₂juí'₃ caun₂ a₂dse₃ gué₄ a₂jio₅ co₂tan₅₄ a₂ca₂tíng'₂.

³⁵ Jaun₂ lë₃, tsá₃ lë₁dsia₂ cau₅ a₂caun₂ 'ei₅ 'au'₂, ia₁ 'ñio₅ lín₃ bá₄ quen₅ a₂quí₃ Diú₄ 'lia'₅₄ a₂'éng'₂.

³⁶ Ia₁ 'nió'₅ quián'₂ 'nia'₂ a₂jmó'₂ tió'₃ 'au'₂, ia₁jaun₂ lé₂ le₃jmó'₂ 'nia'₂ a₂'ñio₂ dsí₅ Diú₄, ia₁jaun₂ guéi'₁ 'nia'₂ a₂ma₂ca₂juá'₂ 'éi₂ cuë₃.

³⁷ Ia₁ ñi'₅₄ ta₁, 'ñio₅ ñi'₅₄ ta₁:

Jiá₃ i₂ma₂lé₅ jág₁ jiá₃,

tsá₃ le₃'iin₅₄.

³⁸ La₁ dsa₂ i₂ñi₅ jui₅ co₂rë₂ ia₁ a₂'éin₂,

'éi₂ bá₄ le₃chan₂.^k

Jaun₂ në₁jua'₂ dsi₂lein₃ le₃ca'₃,

tsá₃ dse₃ 'ag₃ dsi₃ jniá₂ quian'₅₄ 'éi₂.^l

³⁹ La₁ jniog₄ né₃, tsá₃ tíong₂ quian'₅₄ dsa₂ i₂dsi₂len₃ le₃ca'₃ i₂qui₂dsi₂'én₂ quió'₅. Le₃jaun₂ bá₄ tíong₂ jniog₄ le₃quió'₅ dsa₂ i₂'én₂, jaun₂ le₂në₅ bá₄ tín'₄ jme₂dsí₂ quián₂.

Jui₁lia'₂ a₂'én₂ dsa₂

11 ¹ Në₃ né₃, jui₁lia'₂ dsa₂ i₂'én₂ né₃, caun₂ bá₄ 'ei₅ dsí₅ a₂gue₃ a₂jaun₂ a₂'ín₂ dsí₅; ján₃ bá₄ jáng'₅ léi₄ a₂'éin₂, a₂cha₂ të₃dsón'₂ jui₁lia'₂ a₂tsá₃ jniá₂.

² Ia₁ le₂në₅ bá₄ ca₂rë₃'én₂ dsa₂ can'₅₄ ma₂líg'₂, jaun₂ ca₂'ag₃ dse₃ Diú₄.

^h28 'Nio'₂ ja₁ton₅ Números 35:30; Deuteronomio 17:6.

ⁱ30 Deuteronomio 32:35.

^j30 Deuteronomio 32:36; Salmo 135:14.

^k38 o₃, “La₁ të₂le₃ quian'₅₄ a₂'én₂ bá₄ dsa₂ le₃chain₂, jág₂ Diú₄ në₂jag₄ bá₄ dsa₂ dsen₃.”

^l38 Habacuc 2:3-4.

³ Të₂le₃ a₂'éin₂ bá₄ jniog₄, ñág'₂ jniog₄ a₂ca₂jmo₃ Diú₄ bá₄ mi₂güí₃
të₂le₃ quian'₅₄ jág₁ quió'₅. Jaun₂ lë₃, jui₁lia'₂ a₂jniá₂ rë₂në₃ ca₂lë₃ të₂le₃
quian'₅₄ a₂tsá₃ jme₁rë₂jniá₂.

Të₂le₃ a₂'én₂ dsa₂

⁴ Të₂le₃ a₂'én₂ bá₄ Abel,^m ca₂jén'₃ ne₄ Diú₄ caun₂ a₂dse₃ gué₄ con'₂ gué₄
a₂ca₂jén'₃ Caín riin'₅₄. 'Uig₅₄ jaun₂ ca₂'ag₃ dse₃ Diú₄ co₂'nió'₄ dsa₂ dsen₃,
lia'₂ con'₂ jme₁ca₂gue₃ a₂ca₂jén'₃ jaun₂. Jaun₂ në₃, o₁jñia'₅₄ gué₄
ma₂rë₂jon₅₄ Abel, në₂jag₄ bá₄ a₂caun₂ jáng'₅ jág₁ dsau₅ rë₂në₃, ia₁
a₂ca₂rë₃'éin₂.

⁵ Të₂le₃ a₂'én₂ bá₄ Enoc,ⁿ ca₂ñái'₃ mi₂güí₃ caun₂ të₃ tsá₃ ca₂join₃, tsá₃
ma₂'ein₂ ca₂dsáu'₂ quió'₅, ia₁ Diú₄ bá₄ i₂ca₂tág₃ quió'₅. Ne₄ si₂ juá'₂
a₂ca₂'ag₃ dse₃ Diú₄ né'₃ gué₄ a₂të₂, ia₁ lia'₂ con'₂ jme₁chain₂ ca₂jmo₃
a₂ca₂té₂ dsí₅ Diú₄.

⁶ La₁ia₁ lia'₂ o₁líg'₂ jmig₄ tsá₃ lé₂ le₃jmo₃ dsa₂ a₂jme₂'ñio₂ dsí₅ Diú₄
në₁juá'₂ tsá₃ 'éin₂, ia₁ jui₁lia'₂ dsa₂ i₂'nio₃ jme₃quián₃ ja₁con₂ Diú₄, tion₅₄
'nió'₅ le₃'éin₂ de'₂ a₂chan₂ Diú₄, ján₃ bá₄ 'nió'₅ le₃'éin₂ a₂quí₅ Diú₄ 'lian'₅₄
jui₁lia'₂ i₂'nau'₂ a₂dsen₅₄ dsí₅.

⁷ Të₂le₃ a₂'én₂ bá₄ Noé,^o lia'₂ con'₂ jme₁ca₂jmo₃ Diú₄ jág₁ 'e₂ niog₅ lé₂,
jui₁lia'₂ a₂tsá₃ jniá₂ gué₄, ca₂tón'₃ bá₄ jui₅ a₂ca₂juá'₂ Diú₄, ca₂jmo₃ bá₄
ni₁barco ja₁lióin₃ le₂jio₅ dsa₂ dsi₂néi₂ quiáin₅ në₃. Jaun₂ le₂në₅ në₂jag₄
bá₄ a₂ca₂qui₃dsi₂₃ 'éi'₃ ja₁con₂ dsa₂ mi₂güí₃, jaun₂ le₂në₅ bá₄ ca₂tñin₂
a₂lió₂ Diú₄ co₂'nió'₄ dsa₂ dsen₃, të₂le₃ a₂'éin₂ bá₄ ján₃.

⁸ Të₂le₃ a₂'én₂ Abraham,^p lia'₂ con'₂ jme₁ca₂të₃ Diú₄, ca₂nág₂ bá₄.
Ca₂o₃'fin₃ ca₂'í₃ jui₅ a₂dsó₃ ja₁juá'₂ Diú₄ cuë₃ caun₂ 'uë₃ a₂ca₂tñin₂ lé₂
quió'₅. Ca₂o₃'fin₃ 'uë₃ go₅₄ të₃ tsá₃ ñi₅ a₂já'₄ ñó₃.

⁹ 'Uig₅₄ ia₁ a₂jme₁'éin₂, ca₂guá₂ gua'₅₄ 'uë₃ a₂ca₂juá'₂ Diú₄ cuë₃,
co₂'nió'₄ a₂lín₅ dsi₂nau₂ jë₄ 'uë₃ siá'₂. Ca₂guá₂ tsi₁'né₅ a₂lë₅ quian'₅₄
tsi₁'mi'₂; ján₃ bá₄ le₂jaun₂ ca₂jmo₃ Isaac quian'₅₄ Jacob në₃, ia₁ ján₃ bá₄
ca₂tñin₂ le₂jio₅ quian'₅₄ 'éi₂ a₂jme₁ca₂juá'₂ Diú₄ cuë₃.

¹⁰ Ia₁ jme₁chi₁jñia₅ Abraham juig₂ ciudad jaun₂ a₂chí'₅ tiá₂, 'uig₅₄ ia₁
Diú₄ bá₄ i₂ca₂'náu'₃ dsí₅ jmo₃, ján₃ bá₄ i₂ca₂jmóg'₃.

¹¹ Jáñ₃ bá₄ të₂le₃ a₂'én₂ 'ñiog₅ Sara,^q të₃ ma₂guein'₂ a₂le₃chan₂ guein₂
quiáin₅, ca₂gue₃ bá₄ jui₅bí₂ a₂lëin₂ chog₅₄ guein₂ ia₁ lín₂ i₂rë₂ti'₅₄ bá₄
Diú₄ i₂ma₂cuë₃ jág₁ quió'₅.

^m4 Abel: 'Nio'₂ ja₁ton₅ Génesis 4:4.

ⁿ5 Enoc: 'Nio'₂ ja₁ton₅ Génesis 5:18-24.

^o7 Noé: 'Í₂ Génesis 6-9.

^p8 Abraham: 'Í₂ Génesis 12-25.

^q11 Sara: 'Í₂ Génesis 18:1-15; 21:1-7.

¹² Jaun₂ né₃ Abraham, o₁jnia'₅₄ a₂ma₂i₁jóin₂, ca₂rë₃chán₃ bá₄ gué₄ tsi₁jon₂ i₂juin₅ gué₄ lin₃ jui₁lia'₂ nei₅ a₂jniá₂ guei'₅₄ mi₂güüg₃, jui₁lia'₂ mi₂tsag₄ a₂cha₂ chei'₅₄ jmi₁ñi'₄ a₂tsá₃ lé₂ le₃'i₃ dsa₂.

¹³ Ca₂dsan₃ bá₄ le₃jín₃ 'éi₂ tē₃ tsá₃ ca₂gue₃ jui₁lia'₂ a₂jme₁ca₂juá'₂ Diú₄ cuē₃. La₁ia₁ jme₁'éin₂ bá₄, jaun₂ nē₂jag₄ bá₄ a₂ca₂jág₃ tē₂ uíng₂ a₂jaun₂ a₂'éin₂, tē₅ bá₄ dsí₅ a₂ca₂jág₃. Jaun₂ le₂nē₅ bá₄ ca₂jmo₃ jág₁ a₂lín₅ dsi₂nau₂ i₂con'₂ ca₂ñi₅ mi₂güüg₃ la₂.

¹⁴ Jaun₂ jui₁lia'₂ i₂dsia₅ jág₁ le₂nē₅, jáng'₅ léi₄ a₂i₂nioi₅₄ bá₄ gué₄ a₂qui₂'no'₂ caun₂ juig₂ jē₁tiain'₃.

¹⁵ Jua'₅₄ mei'₂ gué₃ caun₂ qui₂dsau'₂ bá₄ gué₄ dsí₅ gua'₅₄ 'uē₃ ja₁ca₂'uiin₂, jme₁lé₂ bá₄ jme₁dsi₂lein₃ táng₃ ja₁jaun₂.

¹⁶ La₁ tē₂le₃ jme₁'ín₂ dsí₅ caun₂ 'uē₃ a₂dse₃ gué₄, co₂'nió'₄ a₂'ē₂₃ 'uē₃ a₂cha₂ guei'₅₄ i₂juíg₃. 'Uig₅₄ jaun₂ tsá₃ o₂guí'₃ cán₂ Diú₄ a₂quiong₅ dsa₂ Diú₄ quián₅ dsa₂ 'éi₂, ia₁ ma₂ca₂jmo₃ co₂ñia₅₄ caun₂ juig₂ ciudad quió'₅ 'éi₂.

¹⁷ Tē₂le₃ a₂'én₂ bá₄ Abraham, lia'₂ con'₂ jme₁ca₂caun₃ Diú₄ táu₂, ca₂jéin'₂ bá₄ Isaac^r quián₅, ne₄ Diú₄. Jme₁ma₂chéin'₅ co₂ñia₅₄ a₂jme₁jñi'₃ ja₁ñi'₅₄ i₂jan₂ tan₅₄ quián₅, ¹⁸ o₁jnia'₅₄ jme₁ca₂juá'₂ Diú₄ cuag₃ a₂ca₂juá'₂: “Tē₂le₃ quian'₅₄ Isaac le₃chan₂ tsi₁jon₂ quiáng'₂.”^s

¹⁹ Ca₂i₃jiog₅ dsí₅ Abraham, a₂'io₅ Diú₄ jui₅bí₂ a₂jme₃jein'₅₄ le₂jiog₅ jin₄ 'lag₄. Jaun₂ dsón'₂ bá₄ ca₂guéin'₂ táng₃ ja₁ñi'₅₄, nē₂jag₄ bá₄ a₂ca₂jein'₅₄ táng₃ jin₄ 'lag₄.

²⁰ Tē₂le₃ a₂'én₂ Isaac, ca₂jme₃gu'₅₄ quió'₅ Jacob quiain'₅₄ Esaú, ca₂cuē₃ jág₁ quió'₅ a₂cuē₃ Diú₄ a₂dse₃ tē₂le₃ ne₄ jui₅ jmig₄ a₂le₃chain₂.^t

²¹ Ján₃ bá₄ tē₂le₃ a₂'én₂ Jacob,^u jme₁ma₂ja₂quián₃ jóin₂, ca₂jme₃gu'₅₄ quió'₅ le₂jan₂ le₂jan₂ chi'₂ ja₁ñi'₅₄ José. Jaun₂ ca₂jme₃juin'₂ Diú₄, a₂chéin'₅ rē₂dsín₂ ne₄ 'ma₂'i₅₄ quió'₅.

²² Tē₂le₃ a₂'én₂ José,^v lia'₂ con'₂ jme₁ma₂ja₂quián₃ jóin₂, ca₂juá'₂ ca₂'iin₃ dsa₂ juig₂ Israelitas a₂'uín₃ cang₂ gué₄ jaun₂ 'uē₃ Egipto, jaun₂ ca₂quiog₂ 'éi'₃ 'e₂ 'nió'₅ jmo₃ dsa₂ quian'₅₄ ni₁mu₁₂.

²³ Tē₂le₃ a₂'én₂ bá₄ chog₅₄-jmei₂ Moisés, jme₁ca₂rë₃chán₃ 'éi₂, ca₂'mog₃ con'₂ 'ni₅ tsi'₂. Ia₁ ca₂jág₃ a₂'ñio₂ guein₂ 'éi₂, tsá₃ jua'₅₄ ca₂ja₃gó'₃ 'a₂ lia'₂ lé₅ 'éi'₃ quió'₅ rag₅₄ a₂jñag'₃ quió'₅.^w

²⁴ Tē₂le₃ a₂'én₂ bá₄ Moisés,^x lia'₂ con'₂ jme₁ma₂lín₅ dsa₂ ma₂juin'₂, tsá₃ ca₂gue₃ quiong₃ dsa₂ ja₁ñi'₅₄ quián₅ ja₁míg₄ rag₅₄ quián₅ Egipto.

^r17 Isaac: 'Í₂ Génesis 21–22.

^s18 Génesis 21:12.

^t20 'Í₂ Génesis 27.

^u21 Jacob: 'Í₂ Génesis 48.

^v22 José: 'Nio'₂ ja₁ton₅ Génesis 50:24-26.

^w23 'Nio'₂ ja₁ton₅ Éxodo 2:1-10.

^x24 Moisés: 'Í₂ Éxodo 2–11.

²⁵ Co₂nei'₅₄ gué₄ ca₂'náu'₃ dsí₅ njág₃ uig₅ quian'₅₄ dsa₂ juig₂ quián₅ Diú₄, con'₂ gué₄ a₂le₃chain₂ o₂'ñió₃ dsí₅ ca₂tiá₂ a₂'no₃ dso₄.

²⁶ 'Nio₅ gué₄ quen₅, líin₂, a₂ñág₃ uig₅ a₂të₃'o'₂ dsa₂, lia'₂ te₃'on'₂ I₂rë₂'ín₁ quián₅ Diú₄, con'₂ gué₄ quen₅ ca₂le₃jé₃ cu₄nióg₄ a₂rë₂'ma₄ 'uë₃ Egipto. Ia₁ 'liain'₅₄ a₂cuë₃ Diú₄, co₂dsau₅ jaun₂ bá₄ ca₂jág₃.

²⁷ Të₂le₃ a₂'én₂ Moisés, ca₂o₃'íin₃ 'uë₃ Egipto, c tsá₃ ca₂rë₃gó'₅ a₂'ne₂ rag₅₄; ca₂nau₂ bá₄ tiá₂ në₂jag₄ bá₄ a₂jíin₂ Diú₄ i₂tsá₃ jniá₂.

²⁸ Të₂le₃ a₂'én₂ Moisés, ca₂jmo₃ Jmig₄ Të₂'ín₅₄,^y ca₂tsáng₂ jmi₂ o₄'né₄ né₃, ia₁jaun₂ i₂niog₅ ne₄ jme₃dsiain₂₃ jui₁lia'₂ chi'₂ dsa₂ ñe'₂ i₂le₂ne₁ quián₅ dsa₂, tsá₃ téin₂ gu₂-tag₅₄ chi'₂ i₂le₂ne₁ quián₅ dsa₂ juig₂ Israel.

²⁹ Të₂le₃ a₂'én₂ dsa₂ juig₂, ca₂ñí₃ Jmi₁ñí'₄ Guéin₂,^z ne₄ 'uë₃ quein₂. La₁ lia'₂ con'₂ jme₁'nio₃ jmo₃ le₂jaun₂ dsa₂ juig₂ Egipto, ca₂dsain₃ bá₄, ca₂'in'₃ jmig₂.

³⁰ Të₂le₃ a₂'én₂ bá₄ dsa₂ israelitas, ca₂lia'₂ ca₂gon₃ ni₁'lia'₂ quió'₅ juig₂ Jericó,^a jme₁ma₂ca₂lë₃ i₂nioi₅₄ guio₃ jmig₄ le₃lág'₃ quió'₅.

³¹ Ján₃ bá₄ të₂le₃ a₂'én₂ 'io₅₄ Rahab^b i₂jme₁'nag₅ quió'₅ né₃, tsá₃ ca₂join₃ co₂lë₅ quian'₅₄ dsa₂ i₂tsá₃ ca₂né'₂,^c ia₁ ca₂guein₃ bá₄ rë₂ dsa₂ israelitas i₂jme₁i₂nio₄ tiog₅.

³² ¿'E₂ gué₄ juá'₄ jniá₂? Tsá₃ jë₄ jmig₄ jua'₅₄ juá'₄ jniá₂ a₂'íng₄ Gedeón,^d quian'₅₄ Barac,^e Sansón,^f Jefté,^g David,^h Samuel,ⁱ quian'₅₄ dsa₂ i₂jme₁'é₂ jág₁ quián₅ Diú₄ né₃.

³³ Të₂le₃ a₂'én₂ bá₄ ján₃, ca₂lí'₃ juig₂ siá'₂ ja₁gon₂ rag₅₄, rë₂ bá₄ ca₂qui₃dsi₂₃ 'éi'₃ né₃, ján₃ bá₄ ca₂'ió'₃ a₂ca₂jme₃'o'₅₄ Diú₄ con'₂ lé₅ jág₁ a₂ca₂cuë₃ a₂jme₃'o'₅₄. Ján₃ bá₄ le₂në₅ ca₂jnéi₃ i₂lin₅₄ 'o₄ dsi₂'ia'₂,³⁴ ca₂ei₃ si₂ cau₂ ca₂jo'₅₄, qui₂ca₂lón₂ i₂lin₅₄ a₂jme₁dsiáin₃ quian'₅₄ 'o₄ ñi₁tág₂ né₃. Ján₃ bá₄ le₂jaun₂ ca₂quín'₃ bí₂ dsa₂ 'uan₅₄ ca₂jme₃'uáin'₃, ján₃ bá₄ ca₂rë₃béin₂ quín'₂ ja₁niog₅ 'nei₂, jaun₂ ca₂tió'₃ bá₄ jme₁ca₂quín'₂ quian'₅₄ 'lióg₂ dsa₂ i₂'iog₅₄ quió'₅.³⁵ Ján₃ bá₄ le₂në₅ chan₂ dsa₂ mí₂ ca₂guein₃ táng₃ 'lag₄ quiáin₅ jme₁ca₂jein'₅₄ táng₃. I₂sián'₂ guë'₂ qui₂ca₂j móg'₂ dsa₂, la₁ tsá₃ ca₂gue₃ a₂lióin₂, ia₁jaun₂ tiin₅₄ a₂jein'₅₄ a₂le₃chain₂ gué₄ dse₃.³⁶ I₂sián'₂ guë'₂ ca₂ñág₃ le₃jé₃ jág₁ qui₂ca₂j náu'₂ dsa₂ qui₂ca₂bóg₂ dsa₂; ca₂lia'₂ ca₂'nei'₂ dsa₂ quian'₅₄ ñí₁ cadenas, ca₂to'₂

^y27-28 Egipto, Jmig₄ Të₂'ín₅₄: 'Í₂ Éxodo 12-13.

^z29 Ján₃ bá₄ chei₂ "Jmi₁ñí'₄ 'Ma₂ta₅."

^a30 Jericó: 'Í₂ Josué 6.

^b31 Rahab: 'Í₂ Josué 2:1-21; 6:25; Mateo 1:5; Santiago 2:25.

^c31 o₃, "dsa₂ i₂tsá₃ ca₂rë₃'én₂."

^d32 Gedeón: 'Í₂ Jueces 6-7.

^e32 Barac: 'Í₂ Jueces 4-5.

^f32 Sansón: 'Í₂ Jueces 13-16.

^g32 Jefté: 'Í₂ Jueces 11-12.

^h32 David: 'Í₂ 1 Samuel 16-31 quian'₅₄ 2 Samuel.

ⁱ32 Samuel: 'Í₂ 1 Samuel.

dsa₂ né'₃ 'má'₃ né'₃.³⁷ I₂lin₅₄ guë'₂ ca₂dsan₃ qui₂ca₂jnáu'₂ dsa₂ cang₄,
i₂sián'₂ né'₃ ca₂ti₃ dsa₂ ca₂'nói₁ quian'₅₄ nj₁ chi₁jan₁,^j ca₂jme₃dsiog₅ dsa₂
quian'₅₄ nj₁tág₂ né'₃. Qui₂i₁nioi₁₂ i₁jnai'₅₄ a₂la₂-ó₃ le₁qui'₂ jmá'₃ ni₁lo₄ já'₂
cha'₂ quian'₅₄ ni₁lo₄ chein₄ lau₂ né'₃; tē₂ñéi₂, tsá₃ dse₃ qui₂le₁'ág₄ dsí'₅,
ján₃ bá₄ qui₂ca₂jmóg'₂ dsa₂.³⁸ Tsá₃ lé₂ le₃jua'₅₄ jua'₅₄ jme₁ca₂tín₂ dsa₂
mi₂güüg₃ le₃chan₂ dsa₂ 'éi₂ quiong'₅₄. Jme₁i₂nioi₅₄ 'uë₃ co₂'ñiog₅, le₂con₂
má'₂ né'₃, né'₃ cang₄ tē₂'lau₂, né'₃ tau₂ a₂nio₅ né'₃ 'uë₃ né'₃.

³⁹ Le₃jín₃ dsa₂ 'éi₂, ca₂'ag₃ Diú₄ dse₃ 'uig₅₄ ia₁ a₂'éin₂, la₁ia₁ tsá₃ ca₂'io'₃
a₂jme₁ca₂juá'₂ Diú₄ cuë₃.⁴⁰ Jme₁ma₂i₃jio₅ dsí'₅ Diú₄ jmo₃ co₂jñia₅₄ caun₂
a₂dse₃ guë'₄ quián₂ jnio₄, ia₁jaun₂ tsá₃ le₃'ñia₅ dsa₂ 'éi₂ jua'₅₄ tsá₃
le₃'ñiai₂₃ co₂lë₅ quian'₅₄ jnio₄.

Jin₄ jnio₄ Jesús

12¹ Jaun₂ lë₃, ia₁ nj₄ lë₃ juin₅ dsa₂ qui₂le₁lio₃ jnio₄
i₂ma₂ca₂jme₃jñia₅ a₂'éin₂, jaun₂ dsiá₁ jnio₄ cau₅ ca₂le₃jé₃ lio₅₄
a₂jmo₅ jnág₅ quián₂, ján₃ bá₄ le₂në₅ jui₁lia'₂ dso₄ a₂qui₂nió₅ jnio₄ né'₃,
jaun₂ dsau₅₄ jnio₄ ne₄ jui₅ a₂juin'₂ dsí'₅, në₂jag₄ bá₄ a₂i₂nio₄ co₂chi'₅₄
a₂tían'₅ jág₁ rin'₅₄.

² Jaun₂ né'₃, né'₄ jnio₄ Jesús, i₂ca₂niá₃ jui₅ a₂'éin₂ jnio₄, ján₃ bá₄
i₂jme₂'ñia₅ a₂'éin₂ jnio₄. Ca₂jmo₃ 'éi₂ tió'₃ dsí'₅ ne₄ cróg₄, tsá₃ ca₂tón'₃
jui₅ a₂o₂guí'₃ a₂ca₂can₃, ia₁ jme₁ma₂ñi₅ bá₄ a₂cán₂ o₂'ñió₃ dsí'₅ a₂'io'₂ jén'₅
cang₂ guë'₄ jaun₂. Jaun₂ né'₃, ca₂guá₂ tē₂le₃ gu₂ ne₁ ne₄ta₁ quió'₅ Diú₄.

³ 'Nió'₂ 'nia'₂ 'au'₂ jaun₂, 'a₂ lia'₂ ca₂jmo₃ Jesús: ca₂jmo₃ tió'₃ dsí'₅ mi'₅₄
a₂ca₂dsia₃ dsa₂ i₂qui₂rë₂cán'₄ dso₄, ja₁coin₂, ia₁ con'₂ tsá₃ ñó₅ në₁jua'₂
ca₂'ong'₃ 'nia'₂, ca₂lia'₂ ca₂'uáng'₂.

⁴ Ia₁ tsá₃ guë'₄ 'ein₂ ma₂qui₂ca₂quín'₂ 'nia'₂ ca₂lia'₂ ca₂tang₂ jmi₂ 'an'₅₄
'nia'₂ quian'₅₄ mi'₅₄ a₂jmo₂ quian'₅₄ dsáu₁.

⁵ Jaun₂ ma₂ca₂'en₃ bá₄ 'au'₂ 'nia'₂ jág₁ a₂ma₂chi₂ca₂léi'₁ Diú₄ jui₁lia'₂
jan₂ chi'₂-guein₂ quián₅. Le₂la₂ juá'₂ ne₄ Si₂:

Tsá₃ lë₁o₁le₅₄, jón₃,

jua'₅₄ tsá₃ ton'₅₄ 'ne₂ jui₅

jme₁chei'₅ Te₁gui'₅₄ caun₂ jui₅ dse₃,

on₃ guë'₂ tsá₃ lë₁o₁'ag₅₄ i₁tín₄ 'au'₂

jme₁cuë₂₃ uig₅.

⁶ Ia₁ jme₂rë₃ Te₁gui'₅₄ jui₅

quió'₅ jui₁lia'₂ i₂'nioi₃,

ján₃ bá₄ cuë₂₃ uig₅ quió'₅ ca₂le₃jín₃ i₂guein₂₃

jui₁lia'₂ jan₂ chi'₂-guein₂ quián₅.^k

^j37 A₂lin₅₄ chog₅₄ si₂ chi₁ton₅ ján₃: “ca₂can₃ dsa₂ táu₂.”

^k6 Proverbios 3:11-12.

⁷ Tiang'₃ 'nia'₂ jmo₄ ca₂le₃jé₃ uig₅ a₂ɲag'₅₄, ia₁ le₂jaun₂ jme₂tag₅ Diú₄ jme₂tiin₂₃ 'nia'₂ jui₁lia'₂ jan₂ chi'₂-guein₂ quiáin₅. ¿'Ein₂ bá₄ ja₁ɲi'₅₄ chan₂ i₂tsá₃ jme₂tag₅ jmei₂?

⁸ Chei'₅ Diú₄ caun₂ jui₅ rē₂ chein'₂₃ ca₂le₃jín₃ chi'₂-guein₂ quiáin₅. Jaun₂ né₃, jua'₅₄ mei'₂ gué₃ Diú₄ tsá₃ chein'₂₃ 'nia'₂ caun₂ jui₅ dse₃, tsá₃ lé₂ le₃jua'₅₄ a₂lín'₅ 'nia'₂ chi'₂-guein₂ quiáin₅ tē₃dsón'₂, jɲia'₅₄ lia'₂ a₂jaun₂ bá₄ lín'₅ 'nia'₂ jui₁lia'₂ jan₂ chi'₂-guein₂ i₂lē₁ca₂rē₃chán₃.

⁹ Ján₃ bá₄ le₂jaun₂ jniog₄ né₃, lia'₂ con'₂ jme₁lág₄ jniog₄ guein₂, jme₁tē₂jí₂ chog₅₄-jmei₂ jniog₄ i₂chan₂ gua'₅₄ 'uē₃. Jaun₂ jme₁jme₂gain₃ bá₄ jniog₄ né₃. ¿Tsa₁ dse₃ néi₁ jniog₄ gau₂ ja₁con₂ Diú₄? Tē₂le₃ 'ē₂ gué₄ 'nió'₅ jme₁gan₃ bá₄ jniog₄ Diú₄ Jmei₂ jniog₄ tē₂le₃ quió'₅ jme₂dsí₂, ia₁jaun₂ le₂nē₅ bá₄ le₃chong₂.

¹⁰ Jme₁ca₂cuē₃ ca₂tiá₂ uig₅ chog₅₄-jmei₂ jniog₄ i₂chan₂ gua'₅₄ 'uē₃, lia'₂ con'₂ lé₅ ca₂i₃jio₅ dsí₅ a₂dse₃. La₁ia₁ Diú₄ né₃ cuē₂₃ jniog₄ uig₅ a₂dse₃ quián₂ jniog₄ guio₅₄, ia₁jaun₂ quein'₅₄ jniog₄ a₂jnió₅ a₂lín₅ 'éi₂.

¹¹ Dsón'₂ bá₄ jaun₂, lia'₂ 'i₁caun₂ uig₅ tsá₃ tē₅ dsi₅ jniog₄, tē₂le₃ 'ɲio₅ uig₅ bá₄ lág₂ jniog₄. La₁ia₁ cang₂ gué₄ jaun₂, jui₁lia'₂ i₂rē₂tin₂ tē₂le₃ quian'₅₄ uig₅ a₂ɲág₅, nē₂jag₄ bá₄ caun₂ ni₁'ma₂ a₂le₁'ág₄ míg₂ dse₃, léi₄ bá₄ rē₂jniá₂ tē₂le₃ 'a₂ lia'₂ dse₃ chain₂ 'ei₅ tei₄ dsí₅.

A₂go'₂ a₂tí₁ dsa₂ jág₁ quió'₅ Diú₄

¹² 'Uig₅₄ jaun₂ chog'₅₄ 'nia'₂ táng₃ gog'₂ a₂qui₂le₁ta'₅₄, ján₃ bá₄ chí'₁ táng₃ 'nia'₂ tiá₂ mi₂jne'₅₄ a₂jlen₅.

¹³ “Jmo₄ 'nia'₂ caun₂ jui₅ dsau₅ quió'₅ mi₂tag'₅₄ guiong'₅₄,”^l ia₁jaun₂ tsá₃ 'e₂ qui₃nió₃ i₂sián'₂ jui₁lia'₂ i₂guian'₅₄, tē₂le₃ 'lóin₂ bá₄.

¹⁴ Quen'₂ 'nia'₂ bí₂ a₂i₁nió'₄ 'nia'₂ 'ei₅ tei₄ quian'₅₄ ca₂le₃jín₃, a₂le₃chan'₂ 'nia'₂ jnió₅ né₃. Ia₁ ca₂lia'₂ 'i₁jan₂ tsá₃ lé₂ le₃jín₃ Te₁gui'₅₄ nē₁jua'₂ tsá₃ jniói₅.

¹⁵ Quion₂ 'nia'₂ 'í₁ ia₁jaun₂ ca₂lia'₂ 'i₁jan₂ jua'₅₄ a₂tsá₃ tiin₃ a₂jme₃gu'₅₄ Diú₄ a₂'ua₁ dsí₅, ia₁jaun₂ tsá₃ 'iá₃ jin'₄ 'nia'₂ co₂'nió'₄ caun₂ tsin₅ ni₁nau₂ dsi'₃ jmo₅ jan₂ i₂quian₅ o₂me'₅₄ dsi₅ jmo₅ dain₅₄ a₂rē₂'lin'₅₄ juin₅.

¹⁶ Jmo₄ 'nia'₂ 'í₁ ia₁jaun₂ tsá₃ 'ein₂ 'nia'₂ i₃nió₄ lia'₂ con'₂ lé₅ mi₅ ni₁ɲi₁₂, on₃ guē₂ i₃niói₅₄ jua'₅₄ a₂tsá₃ tón'₂ jui₅ jág₁ quió'₅ Diú₄. Le₂nē₅ bá₄ ca₂jmo₃ Esaú.^m O₄quió'₄ caun₂ má₃ bá₄ ca₂'nag₃ ca₂le₃jé₃ a₂jme₁ca₂tíin₂ a₂lín₅ chi'₂ dsa₂ ɲe'₂ i₂ne₅₄.

¹⁷ Ma₂ɲi'₅₄ bá₄ 'nia'₂, cang₂ gué₄ jaun₂ lia'₂ con'₂ jme₁'nió₃ táng₃ Esaú gue₃ a₂jme₁ca₂tíin₂, a₂jme₃gu'₅₄ jmei₂, tsá₃ ca₂guéi'₂ jmei₂. Jaun₂ né₃, tsá₃ ma₃ca₂dsó'₂ 'a₂ lia'₂ tíin₄ táng₃ jui₁lia'₂ a₂jme₁ca₂tíin₂, o₁jɲia'₅₄ ca₂'náu'₃ 'ɲio₅ lin₃ ca₂le₃jé₃ ca₂'o₃.

^l13 Proverbios 4:26.

^m16 Esaú: 'Í₂ Génesis 25:27-34.

¹⁸ Quion₂ 'nia'₂ 'í₁ jaun₂ né₃, ia₁ on₃jua'₅₄ a₂ma₂ca₂jme₁quián'₄ 'nia'₂ má'₂ nei₅ jaun₂ a₂jniá'₂, a₂cau₂ quian'₅₄ si₂, ja₁lé₄ qui₁né'₃ 'ei₅ nei₂, dsí₂ né₃, qui₃lé₂ gau₂ 'nio₅ lin₃.

¹⁹ On₃ guè'₂ ca₂nei'₂ 'nia'₂ a₂i₂'ein₅₄ n₁ trompeta, on₃ guè'₂ jág₁ quió'₅ Diú₄ a₂juá'₂ jág₁ gau₂ tsí'₅ dsa₂ 'éi₂, ca₂lia'₂ i₂ca₂nág₂ jág₁ jaun₂ ca₂mi₃ a₂tsá₃ ma₂juá'₂ 'éi₂ jág₁.

²⁰ Ia₁ tsá₃ jme₁tió'₅ nag₃ 'éi'₃ quió'₅ Diú₄ a₂juá'₂: “Në₁jua'₂ jan₂ já'₂ ca₂'ë₃ má'₂ jaun₂, 'nió'₅ jóin₂ qui₃dsag₅ dsa₂ cang₄.”ⁿ

²¹ 'Uig₅₄ ia₁ a₂n₁í₄ lë₃ gau₂ a₂jniá'₂ ja₁jaun₂, ca₂lia'₂ nio₅ Moisés ca₂juá'₂, “'Nio₅ lin₃ jlen₅ jniá'₂ a₂gó₅.”^o

²² La₁ia₁ 'nia'₂ né₃, ma₂ca₂jme₁quián'₄ Má'₂ Sión, co₂'nió'₄ Jerusalén a₂nio₅ guei'₅₄ i₂juíg₃, ciudad quió'₅ Diú₄ jén'₃. Ma₂ca₂jme₁quián'₄ 'nia'₂ ja₁con₂ 'lióng₂ lin₃ mei₅ ángeles i₂n₁' jmo₂₃ 'io'₂.

²³ Ma₂ca₂jme₁quián'₄ 'nia'₂ ja₁con₂ dsa₂ i₂tion'₅₄ lo'₂ a₂jme₃juin'₂ Diú₄, quian'₅₄ ca₂le₃jín₃ chi'₂-guein₂ quián'₅ Diú₄ i₂ca₂tín₂ ca₂le₃jé₃ lia'₂ jë₁ca₂tín₂ ja₁n₁'₅₄ i₂ne₅₄, i₂ma₂qui₂le₁ton₅ guei'₅₄ i₂juíg₃.

Ma₂ca₂jme₁quián'₄ 'nia'₂ ja₁con₂ Diú₄ i₂qui₃dsi₅ 'éi'₃ quió'₅ ca₂le₃jín₃, ja₁con₂ jme₂dsí₂ quió'₅ dsa₂ dsen₃ i₂ma₂qui₂le₁'nia₅, ²⁴ quian'₅₄ ja₁con₂ Jesús i₂chén'₅ ne₄ jág₁ 'mí₂ a₂lí'₅₄ quian'₅₄ Diú₄, quian'₅₄ ja₁con₂ jmi₂ a₂rë₃séi₂, a₂quen₅ gué₄ a₂jáng'₅ léi₄ a₂'ua₁ dsí₅ con'₂ gué₄ quen₅ jmi₄ Abel.

²⁵ Jmo₄ 'nia'₂ 'í₁ a₂tsá₃ jmó'₂ 'nia'₂ jua'₅₄ tsá₃ guén'₄ 'nia'₂ Diú₄ i₂juá'₂ tság₅ jniog₄. Ia₁ chi₂jua'₂ tsá₃ ca₂lón₂ jui₁lia'₂ i₂tsá₃ ca₂guén'₂ i₂'éi₂ i₂ca₂'é₂ jág₁ gua'₅₄ 'uë₃ la₂, 'ë₂ gué₄ bá₄ jniog₄ tsá₃ lé₂ le₃lió₂, në₁jua'₂ tsá₃ ca₂guén'₄ jniog₄ i₂juá'₂ të₂ guei'₅₄ i₂juíg₃.

²⁶ Jmig₄ jaun₂, ca₂i₁bi₅₄ 'uë₃ jme₁ca₂juá'₂ Diú₄. La₁ia₁ rë₂në₃ né₃, ma₂cuë₃ jág₁ quió'₅, a₂juá'₂: “jmo₅₄ gué₄ jniá'₂ con'₂ siá'₂ a₂dsi₃bi₅₄, la₁ia₁ on₃jua'₅₄ jmá'₃ gua'₅₄ 'uë₃, le₂jio₅ guei'₅₄ dsi₂güig₂ bá₄ ján₃.”^p

²⁷ Jui₁lia'₂ a₂juá'₂, “con'₂ siá'₂”, dsi₂jein₃ jág₁ a₂jniá'₂ ca₂le₃jé₃ a₂jniá'₂ a₂dsi₂bi₅₄ a₂lé₂ qui₂le₃jnia'₃, ia₁jaun₂ të₃gua₄ co₂tan₅₄ a₂tsá₃ lé₂ dsi₃bi₅₄, on₃ guè'₂ lé₂ le₃jnia'₃.

²⁸ Jaun₂ 'uig₅₄ ia₁ a₂tsá₃ ma₃lé₂ qui₂dsi₃bi₅₄ ja₁gon₂ Diú₄, ja₁cuë₃ jniog₄, jaun₂ cuë'₅₄ jniog₄ ti₁'mag'₄ jaun₂ né₃, o₄quió'₄ ca₂le₃jé₃ a₂la₂, jme₁ti₁ jniog₄ ne₄ Diú₄ né₃ 'a₂ lia'₂ 'nio₂ dsí₅, jme₁'nió₄ jniog₄ Diú₄ a₂'ei₅ gau₂ dsi₅ jniog₄.

²⁹ Ia₁ lín₅ Diú₄ quián₂ jniog₄ lia'₂ lé₅ caun₂ si₂ a₂'éin₂ le₃jé₃.^q

ⁿ20 Éxodo 19:12-13.

^o21 Deuteronomio 9:19.

^p26 Hagge 2:6.

^q29 Deuteronomio 4:24.

'A₂ lia'₂ jmo₃ a₂të₅ dsí₅ Diú₄

13 ¹ Tsá₃ lë₁tí₅ 'nia'₂ a₂'nióg'₃ le₂jang'₂ le₂jang'₂ jui₁lia'₂ ríng'₂ 'nia'₂.

² Tsá₃ jui₁dsi₂'én₂ 'au'₂ 'nia'₂ a₂guéng'₄ dsi₂néi₂ quiáng'₂ jui₁lia'₂ dsa₂ i₂chan₂ ja₁siá'₂, ia₁ le₂në₅ bá₄ ma₂jmo₃ i₂lín₅₄ ma₂ca₂guein₃ ángeles të₃ tsá₃ lí'₄.

³ Dsau'₂ 'au'₂ 'nia'₂ jmo₄, jui₁lia'₂ dsa₂ i₂tion'₅₄ né'₃ 'má₃, në₂jag₄ bá₄ a₂tion'₅₄ 'nia'₂ guiong'₅₄ co₂lë₅ quiain'₅₄. 'Nio'₂ 'au'₂ jui₁lia'₂ i₂ñí'₄ lë₃ qui₂ma₂jmóg'₂ dsa₂, ia₁ ján₃ bá₄ dsa₂ chi₁dsán'₃ bá₄ 'nia'₂ i₂lé₂ le₃ñág₃ uig₅.

⁴ Jui₁jme₂gó'₃ bá₄ le₃jín₃ jui₁lia'₂ a₂jén'₂ dsa₂ gu₂, ján₃ bá₄ jui₁le₅₄ bá₄ 'í₁ jui₁lia'₂ ja₁tian'₃ dsi₂i₂gu₂ co₂lë₅, ia₁ qui₃dsi₅ bá₄ Diú₄ 'éi'₃ ja₁con₂ dsa₂ i₂qui₂'no₅ dso₄, jui₁lia'₂ i₂nió'₅ jág₁ quian'₅₄ i₂sián'₂ on₃jua'₅₄ dsi₂i₂gu₂.

⁵ Tsá₃ jui₁chan'₂ 'nia'₂ a₂qui₂chi₁'ñeg'₁ 'nia'₂ jua'₅₄ a₂ñí'₄ lë₃ 'ín₅ 'au'₂ 'nia'₂ cu₄. Dsau'₅ 'au'₂ 'nia'₂ jmo₄ lia'₂ con'₂ tí₅ a₂cha₂ quián'₂ 'nia'₂, ia₁ ma₂ca₂juá'₂ Diú₄:

lia'₂ o₁líg'₂ jmig₄ tsá₃ tón₂ jniá'₂ 'nia'₂,

on₃ guè'₂ tén₄ jniá'₂ 'nia'₂.^r

⁶ Jaun₂ né₃ lé₂ le₃jua'₅₄ a₂ma₂'ei₅ caun₂ dsi₅:

Te₁gui'₅₄ bá₄ i₂jme₂'o₅₄ jniá'₂;

tsá₃ gó₅ jui₁lia'₂ 'e₂ lé₂ le₃jmóg'₂

dsa₂ mi₂güí'₃.^s

⁷ Dsá₂ 'au'₂ 'nia'₂ jmo₄, jui₁lia'₂ dsa₂ i₂ma₂jio₃ ne₄ jui₅, i₂ma₂juá'₂ jág₁ quió'₅ Diú₄ ca₂tsí'₃ 'nia'₂. Quion₄ 'nia'₂ 'í₁ 'a₂ lia'₂ lé₅ ca₂dsióg₃ jui₅ a₂chan₂ dsa₂ 'éi'₂, jaun₂ 'én'₄ 'nia'₂ jui₅ jaun₂ jui₁lia'₂ 'én₂ 'éi'₂.

⁸ Lia'₂ ma₂lín₅ jaun₂ bá₄ Jesucristo, dsióg₂, jmig₄ në₃, lia'₂ con'₂ tan₅₄ bá₄ lín₅.

⁹ Tsá₃ lë₁cuë'₂ 'nia'₂ jmig₄ jua'₅₄ jio₃ i₂sián'₂ i₂jme₂tag₅ 'lióng₂ ne₅₄ juá'₅ siá'₂, a₂tsá₃ lé₅ con'₂ lé₅ juá'₂ jág₁ quió'₅ Diú₄. Co₂ñei'₅₄ gué'₄ dse₃ a₂gue₃ të₂dsi₅ jniog₄ jui₅bí₂ të₂le₃ quian'₅₄ a₂'ua₁ dsí₅ Diú₄, con'₂ gué'₄ të₂le₃ quian'₅₄ 'éi'₃ jui₁lia'₂ 'a₂ lia'₂ 'nió'₅ gué'₃ dsa₂. Ia₁ tsá₃ ta₁ tí₄ 'éi'₃ jaun₂ jua'₅₄ a₂jme₃'o₅₄ quió'₅ jui₁lia'₂ dsa₂ i₂i₂nio₄ le₂jaun₂.

¹⁰ La₁ia₁ cha₂ bá₄ caun₂ ne₄chei₂ quián₂ jniog₄ ja₁tsá₃ ca₂tín₂ gué'₃ jui₁lia'₂ i₂jme₂ti₃ ta₁ guá'₅ tabernáculo.

¹¹ Ia₁ ne₄ bá₄ jniog₄, a₂dsi₂can₅ jme₂dsa₂ dsen₅₄ jmi₄ já'₂ dsi₂néi₂ ja₁ñi₅ lín₃ gué'₄, a₂jén'₄ o₄quió'₄ dsáu₁ dsa₂. La₁ia₁ ni₁ñí₄ já'₂ 'éi'₂ qui₂dsí'₂ dsa₂ 'ni'₂ ja₁tián'₄ dsa₂ juig₂ Israel.

¹² Ján₃ bá₄ le₂jaun₂ ca₂ñág₃ Jesús uig₅ 'ni'₂ juig₂, ia₁ jaun₂ qui₂jme₃jni₃ dsa₂ juig₂ quián₅ të₂le₃ quian'₅₄ jmi₄ 'ñiog₅.

^r5 Deuteronomio 31:6.

^s6 Salmo 118:6-7.

¹³ Dsi₁náú₄ jniog₄ jaun₂ ně₃ ja₁con₂ Jesús, co₂'nió'₄ cau₅ ja₁tió₂ dsa₂ juig₂ Israel, a₂quian₂ jniog₄ o₂guí'₃ o₄quíó'₄ Jesús.

¹⁴ Ia₁ mi₂güí₃ la₂, 'i₁caun₂ juig₂ tsá₃ cha₂ quián₂ jniog₄ jua'₅₄ a₂jio₅ co₂tan₅₄, la₁ a₂jaun₂ bá₄ 'niog'₂ jniog₄ ciudad jaun₂ a₂ně₃ gué₄ jiá₃.

¹⁵ Tě₂le₃ quian'₅₄ Jesucristo jaun₂ ně₃, ma₃ jme₁juin'₂ jniog₄ Diú₄ co₂tan₅₄, co₂'nió'₄ a₂jen'₄ jniog₄ ne₄ 'éi₂ jág₁ a₂'uë'₂ mi₂'o₄ jniog₄ con'₂ dsi₂ten₅₄ jmo₃ dsa₂ i₂tió₂ le₃quíó'₅ 'éi₂.

¹⁶ Ján₃ bá₄ tsá₃ o₁ló₄ dsi₂'én₂ 'au'₂ 'nia'₂ a₂dse₃ a₂qui₁cuë'₅₄ 'nia'₂ ca₂la₂ ríng'₂, 'e₂ a₂cha₂ quiáng'₂. Ia₁ jui₁lia'₂ a₂jen'₅₄ 'nia'₂ le₂jaun₂ bá₄ a₂tě₅ dsí₅ Diú₄.

¹⁷ Né'₂ 'nia'₂ jmo₄ ja₁con₂ jui₁lia'₂ i₂quian₅ ne₄ jui₅, jme₁gan₃ 'nia'₂ 'éi₂. Ia₁ jmo₂₃ 'í₁ jme₂dsí₂ quián'₂ 'nia'₂, a₂lín₅ dsa₂ i₂ca₂tín₂ dsi₃jang'₅₄ cuenta ja₁con₂ Diú₄. Jui₁le₅₄ bá₄ dse₃ ta₁ a₂niog₅ gu₂ 'éi₂ ia₁jaun₂ jmo₃ 'io'₂, on₃jua'₅₄ 'lia'₂ dsí₅, ia₁ tsá₃ ta₁ tí₄ ja₁con'₂ 'nia'₂ ně₁jua'₂ le₂jaun₂ ca₂'lia'₂ dsí₅.

¹⁸ Chi₁len'₄ 'nia'₂ Diú₄ o₄quián₂ jnia'₅₄, ia₁ caun₂ bá₄ 'ei₅ dsi₅ jnia'₅₄ a₂qui₂le₁jé₃ jme₂dsí₂ quián₂, ia₁ 'niog₂ bá₄ jnia'₅₄ qui₂i₁nio₁ lia'₂ dsi₂ten₅₄ jě₄ ca₂le₃jé₃.

¹⁹ Ja₂lín₃ gué₄ dsen₅₄ mi₅ jniá₂ a₂chi₁len'₄ 'nia'₂ Diú₄ ia₁jaun₂ lé₂ nei₅₄ a₂i₁'ú₃ táng₃ ja₁con'₂ 'nia'₂ ŋi'₅₄ ta₁.

'Ág'₅ jág₁ jě₁ca₂tó'₂, cuiin₂₃ Diú₄

²⁰ Jui₁jmo₅₄ Diú₄ i₂jmo₅ 'ei₅ tei₄, i₂ca₂tág₃ táng₃ tě₂le₃ quian'₅₄ jmi₂ a₂li'₅₄ jág₁ a₂jio₅ co₂tan₅₄, ca₂tág₃ Te₁gui'₅₄ Jesucristo quián₂ jniog₄ ja₁jme₁rě₂'liin₅₄, dsa₂ juin'₂ 'éi₂ juig₅₄ já'₂ cha'₂, ²¹ jui₁jmo₅₄ bá₄ Diú₄ jui₁jmoi'₅₄ 'nia'₂ dsa₂ rě₂'ŋia₅ jě₄ ca₂le₃jé₃ a₂dse₃ ia₁jaun₂ jmó'₂ a₂'ŋio₂ dsí₅ 'éi₂. Ján₃ bá₄ jui₁jmo₅₄ 'éi₂ 'e₂ 'nio₃ jmo₃ quian'₅₄ ca₂le₃jág₃ jniog₄ tě₂le₃ quian'₅₄ Jesucristo. Jui₁le₂juin'₂ bá₄ 'éi₂ lia'₂ co₂tan₅₄. A₂méi₃.

²² Rín'₅₄ jniog₄, mi₅ jniá₂ quián'₂ 'nia'₂, jmo₄ bá₄ 'nia'₂ juin'₂ 'au'₂ quian'₅₄ jág₁ dse₃ la₂ a₂chi₁len'₄ jniá₂ 'nia'₂, ia₁ tsá₃ jua'₅₄ ŋí₄ lě₃ 'lióng₂ jág₁ ma₂ně₂taun₂ jniá₂ ne₄ si₂.

²³ Jui₁le₂ŋi'₅₄ 'nia'₂ jág₁ jui₁lia'₂ rín'₅₄ jniog₄ Timoteo: ma₂dsei₅ bá₄ dsa₂ né₃ 'má₃. Ně₁jua'₂ ca₂guáin₂ ŋi'₅₄ ta₁, jaun₂ jain₅₄ jniá₂ jě₁ma₂tě₂ rě₁nei₅₄ jniá₂ i₁jíng₁₂ 'nia'₂.

²⁴ Cuiin₅₄ 'nia'₂ Diú₄ ca₂le₃jín₃ jui₁lia'₂ i₂jio₅ quián'₂ 'nia'₂, quian'₅₄ ca₂le₃jín₃ guë'₂ dsa₂ juig₂ quián₅ Diú₄.^t Rín'₅₄ jniog₄ i₂chan₂ Italia cuiin₂₃ Diú₄ 'nia'₂.

²⁵ Jui₁jme₂gu'₅₄ bá₄ Diú₄ ca₂le₃jín₃ 'nia'₂. A₂méi₃.^u
Co₂ně₅.

^t24 lit. "dsa₂ jnió₅."

^u25 A₂lin₅₄ chog₅₄ si₂ tsá₃ chi₁ton₅ "A₂méi₃."